

YIL SONU HATIRLATMALARI GÜNCEL MUHASEBE VE DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

GAZİANTEP

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası

SMMM Halim BURSALI
İSMMMO TESMER Eğitimci

İÇERİK

1.GÜNCEL MUHASEBE ve VERGİ UYGULAMALARI

2. 6736 YASA GEREĞİ YAPILACAK KAYITLAR

3. YIL SONU HATIRLATMALARI

4. DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ 5520 SK MADDE 10/1-I

1/7/2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden, hesaplanacak tutar dikkate alınacaktır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

- Nakdi sermaye artışı üzerinden, indirimden yararlanılan yıl için TCMB tarafından en son açıklanan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın Bakanlar Kurulunca belirlenen orana isabet eden kısmı ilgili dönem kurum kazancından indirilebilecektir.

$$\begin{array}{ccccccc} \textit{Kurum} & & & \textit{Ticari} & & & \\ \textit{kazancından} & & \textit{Nakdi} & \textit{krediler} & \textit{İndirim} & & \\ \textit{indirilebilecek} & = & \textit{sermaye} & \textit{faiz} & \textit{oranı} & \times & \textit{Süre} \\ \textit{tutar} & & \textit{artışı} & \textit{oranı} & & & \end{array}$$

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Nakden taahhüt edilen sermayenin;

Sermaye artırımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarihten önce şirketin banka hesabına yatırılan kısmı için tescil tarihi,

-Tescil tarihinden sonra şirketin banka hesabına yatırılan tutarlar için ise şirketin banka hesabına yatırılma tarihi,

esas alınarak bu indirimden yararlanılabilecektir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Bakanlar Kuruluna verilen yetki 26/6/2015 tarihli ve 2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanılmıştır.

genel indirim oranı %50 olarak belirlenmiştir.

Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde indirim oranı, indirimden yararlanan yılın son günü itibarıyla, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermayeye oranı;

- %50 ve daha az olan şirketler için 25 puan,

- %50'nin üzerinde olan şirketler için ise 50 puan,

ilave edilmek suretiyle uygulanacaktır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Örnek 1: (B) A.Ş.'nin sermayesinin nakdi olarak 600.000 TL artırılmasına ilişkin 15/7/2015 tarihinde karar alınmış olup, şirket ortaklarından;

Bay (F)'nin taahhüt ettiği tutar 200.000 TL,

Bay (K)'nin taahhüt ettiği tutar ise 400.000 TL'dir.

Taahhüt edilen tutarların %25'i olan 150.000 TL 30/7/2015 tarihinde ortaklar tarafından şirketin banka hesabına yatırılmış ve daha sonra sermaye artırım kararı 3/8/2015 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiştir.

Şirket ortağı Bay (F) taahhüt ettiği sermayenin kalan kısmı olan 150.000 TL'yi, sermaye artırımına ilişkin kararın tescil tarihinden sonra, 6/8/2015 tarihinde,

şirketin diğer ortağı Bay (K) ise taahhüt ettiği sermayenin kalan 300.000 TL'lik kısmını 9/11/2015 tarihinde şirketin banka hesabına yatırmıştır.

(B) A.Ş.'nin yararlanabileceği indirim oranı %50 olup 2015 yılı sonu itibarıyla TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı %14,65'dur.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Bloke sermaye için

İndirim tutarı = Nakdi sermaye artışı x Ticari krediler faiz oranı x İndirim oranı x Süre

$$= 150.000 \text{ TL} \times \% 14,65 \times 0,50 \times (5/12)$$

$$= 4.578,13 \text{ TL}$$

Bay (F) ödediği sermaye için

$$= 150.000 \text{ TL} \times \% 14,65 \times 0,50 \times (5/12)$$

$$= 4.578,13 \text{ TL}$$

Bay (K) ödediği sermaye için,

$$= 300.000 \text{ TL} \times \% 14,65 \times 0,50 \times (2/12)$$

$$= 3.662,50 \text{ TL}$$

$$\text{Toplam} = 4.578,13 + 4.578,13 + 3.662,50 = \underline{\underline{12.818,76}}$$

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

- Sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından kaynaklanan sermaye artışları,
- Bilançada yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan sermaye artışları,
- Ortaklarca veya Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,
- Şirkete nakdi sermaye dışında hisse senedi, tahvil veya bono gibi kıymetlerin konulması suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,
- Bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları, indirim tutarının hesaplamasında dikkate alınmayacaktır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

2016 hesap döneminde sermaye azaltımına gitmediği ve diğer şartları da sağladığı takdirde 600.000 TL'lik bu sermaye artırımının tamamı üzerinden 12 ay için indirim tutarı hesaplayabilecektir.

$$= 600.000 \times 0,50 \times \%14,15$$

$$= 42.450.-$$

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu edilemeyen tutarın sonraki dönemlere devri:

Sermaye şirketleri tarafından nakdi sermaye artışına ilişkin hesaplanan indirim tutarının kazanç yetersizliği nedeniyle ilgili olduğu hesap dönemine ait matrahın tespitinde indirim konusu yapılamaması halinde bu **indirim tutarları, herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın izleyen hesap dönemlerine ilişkin matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.**

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu edilemeyen tutarın sonraki dönemlere devri:

Örnek: 2016 hesap döneminde gerçekleştirdiği nakdi sermaye artışıları üzerinden **50.000** TL indirim tutarı hesaplamış olan (D) A.Ş. bu hesap dönemindeki mali zararı nedeniyle indirimden yararlanamamıştır.

(D) A.Ş.'nin 2016 hesap döneminde kazanç yetersizliği nedeniyle kurum kazancından indiremediği **50.000** TL'lik indirim tutarı sonraki dönemlere devredecektir. İzleyen dönemlerde kazancın bulunması halinde, 2016 hesap döneminde indirilemeyen bu tutar herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın ilgili dönem matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA VERGİ İNDİRİMİ

Geçici Vergi:

İndirim tutarının hesaplanmasında TCMB tarafından yararlanılan yıl için en son açıklanan ticari krediler faiz oranı dikkate alınacağından geçici vergi dönemlerinden sadece dördüncü geçici vergilendirme dönemi itibarıyla bu indirimden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutarlar, izleyen hesap dönemine ilişkin geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

GENÇ GİRİŞİMCİLERDE KAZANÇ İSTİSNASI:

MÜKERRER MADDE 20- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve

Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin,

Faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren **üç vergilendirme dönemi** boyunca elde ettikleri bu kazançlarının **75.000** Türk lirasına kadar olan kısmı, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

GENÇ GİRİŞİMCİLERDE KAZANÇ İSTİSNASI:

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,
2. Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),
3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması hâlinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla bu maddedeki şartları taşıması,
4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması. İstisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hâllerinde dahi yıllık beyanname verilir.

Bu istisnanın, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

Yürürlük 10.02.2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

GENÇ GİRİŞİMCİLERDE KAZANÇ İSTİSNASI:

KAN HISIMLARI	SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR
BİRİNCİ DERECEDE KAN HISIMLARI	BİRİNCİ DERECEDE SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR
KİŞİNİN; - ÇOCUKLARI, - ANNESİ, - BABASI.	KİŞİNİN; - EŞİNİN ANNESİ, - EŞİNİN BABASI.
İKİNCİ DERECEDE KAN HISIMLARI	İKİNCİ DERECEDE SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR
KİŞİNİN; - KARDEŞLERİ, - TORUNLARI, - BÜYÜK ANNESİ, - BÜYÜK BABASI.	KİŞİNİN; - EŞİNİN KARDEŞLERİ (KAYIN, BALDIZ, GÖRÜMCE), - EŞİNİN BÜYÜK ANNESİ, - EŞİNİN BÜYÜK BABASI.
ÜÇÜNCÜ DERECEDE KAN HISIMLARI	ÜÇÜNCÜ DERECEDE SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR
KİŞİNİN; - KARDEŞİNİN ÇOCUKLARI (YEĞENLERİ), - DAYISI, - AMCASI, - HALASI, TEYZESİ.	KİŞİNİN; - EŞİNİN KARDEŞ ÇOCUKLARI (KAYIN, BALDIZ VE GÖRÜMCE ÇOCUKLARI), - EŞİNİN DAYISI, - EŞİNİN AMCASI, - EŞİNİN HALASI, - EŞİNİN TEYZESİ.
NOT: EVLATLIK, ÖZ ÇOCUKLA AYNI HÜKÜMLERE TABİDİR	

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

BASİT USUL

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“15. Basit usulde tespit edilen ticari kazançların yıllık 8.000 Türk lirasına kadar olan kısmı (Bu Kanunun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan kazanç istisnasından faydalananlar bu bent hükmünden yararlanamaz. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)”

Yürürlük 01.01.2016

Yeniden değerlendirme oranında artırılacak

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

İZAHA DAVET VUK MADDE 370

Vergi incelemesine başlanılmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğuna dair yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitler hakkında tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilir.

Kendisine izaha davet yazısı tebliğ edilen mükellefler, davet konusu tespitle sınırlı olarak, bu Kanunun 371 inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

İZAHA DAVET VUK MADDE 370

İzaha davet yazısının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde izahta bulunulması durumunda;

1. Mükelleflerce yapılan izah sonucu vergi ziyana sebebiyet verilmediğinin idarece anlaşılması hâlinde mükellefler söz konusu tespitle ilgili olarak vergi incelemesine tabi tutulmaz veya takdir komisyonuna sevk edilmez.
2. Mükelleflerce izahta bulunulan tarihten itibaren 15 gün içerisinde; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamlarla aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyai cezası, ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Bu durum vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel teşkil etmez.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

İZAHA DAVET VUK MADDE 370

Yapılmış ön tespitlerin, verginin bu Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan fiillerle ziyaa uğratılmış olabileceğine ilişkin olması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz. Şu kadar ki, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair yapılan ön tespitlerde, kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarının; her bir belge itibarıyla 50 bin Türk lirasını geçmemesi ve mükellefin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmaması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilir. Bu fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI (KV.5.1.J)

Her türlü taşınır ve taşınmaz malların 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar ve bu kurumlarca söz konusu varlıkların devralındığı kuruma kira süresi sonunda devrinden doğan kazançlar.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI (KV.5.1.J)

İstisnadan yararlanan satış kazancı,

❑ Kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur

❑ Bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

❑ Kurumların tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) hâlinde de bu hüküm uygulanır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

KATMA DEĞER VERGİSİ İSTİSNASI (KDV 17/4 y)

finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınca bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanan her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralanması ve devri.

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

DAMGA VERGİSİ İSTİSNASI (6361/37.Md.)

Finansal kiralama sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kağıtlar ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, bu kağıtlarla ilgili yapılacak işlemler harçtan müstesnadır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

TAPU HARCİ (HARÇLAR KANUNU-4 SAYILI TARİFE/20-g)

Satıp geri kiralama yöntemi ile gerçekleştirilen kiralama sözleşmeleri kapsamında kiracı tarafından sözleşme süresi sonunda geri alınmak kaydıyla kiralanan taşınmazların kiralayana satışı sırasında devredenden **binde 4,55 tapu harcı alınır.**

Ödenen bu harç Kurumlar Vergisi açısından KKEG sayılır.

Satıp geri kiralama yöntemi ile yapılan kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanan **taşınmazların,**

sözleşme süresi sonunda kiracı adına tapuya tescili tapu harcından müstesnadır.

Not: Gayrimenkullerin bu model haricinde devir ve iktisabında tapuda **binde 20 oranında harç alınmaktadır.**

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

Örnek: İşini büyütmek isteyen ve nakite ihtiyacı bulunan bir şirket, aktifinde kayıtlı değeri 500.000,00 TL. olan fakat piyasa değeri 10.000.000,00 TL. olan şirket binasını sat, kiralama ve geri al modeli ile değerlendirmek istemektedir.

1. Bina bir finansal kiralama şirketine 10.000.000,00 TL. bedelle satılır.
2. 10.000.000,00 TL. tahsil edilir ve şirketin finansman sorunu çözülür. (KVK 5/1-e'ye göre iki yıl içerisinde tahsil şartı gerçekleşir.)
3. Satıştan doğan kazancın %100'ü Kurumlar Vergisinden istisnadır. (KVK 5/1-e)
4. Satış işlemi KDV'den istisnadır. (KDVK 17/4-y)
5. Satış işleminde binde 20 yerine binde 4,55 tapu harcı alınır. (Harçlar Kanunu-4 Sayılı Tarife/20-g)
6. Satış işleminin ardından, finansal kiralama şirketi ile sözleşme yapılarak taşınmaz kiralanır. (Finansal Kiralama Sözleşmesi)
7. Kiralama işlemleri KDV'den istisnadır

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SAT, KİRALA, GERİ AL

8. Finansal Kiralama şirketine ödenen faizler KVK veya GVK yönünden gider yazılır.
9. Bilançonun dönen varlıklar bölümüne 10.000.000,00 TL. giriş olurken, 549 Özel Fonlar bölümünde 9.500.000,00 TL. artış gerçekleşir. Bu artış aynı zamanda Öz kaynakları da yükseltir.
10. Bu tablo, Kamu İhalelerinde şirketin rasyolarını olumlu yönde etkiler.
11. Kiralama süresinin bitiminde taşınmaz geri alınır. Bu aşamada herhangi bir para ödemesi yapılmaz.
12. Finansal Kiralama şirketi tarafından taşınmazın şirkete devri KDV'den istisnadır. (KDVK 17/4-y)
13. Finansal Kiralama şirketi tarafından taşınmazın şirkete devri tapu harcından istisnadır. (6361 Finansal Kiralama Kanunu Md.37)

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Isı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaların ticari kazancın tespitinde gider olarak indirimi

Mükellefler, dilerlerse işletmeye dâhil gayrimenkullerin iktisadi değerini artırıcı nitelikteki ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalarını, doğrudan gider yazmak suretiyle ticari kazancın tespitinde dikkate alabileceklerdir.

Isı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaların gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının tespitinde gider olarak indirimi

Söz konusu harcamaların 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 313 üncü maddesinde belirtilen tutarı aşmaması halinde, istisna edilen gayrisafi hâsılata isabet edenler hariç olmak üzere harcama tutarının tamamı safi hasılatın tespitinde doğrudan gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

VUK

“Elektronik ortamda bildirim veya form verilmesi mecburiyetine uyulmaması hâlinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim veya formların belirlenen sürelerin sonundan başlayarak elektronik ortamda **3 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır.**”

Yürülük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

488 SAYILI KANUN

“Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kâğıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda;

nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir.”

Sözleşmede değer yoksa damga vergisi maktu alınır, değer varsa nispi alınır.

Yürürlük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

488 SAYILI KANUN

“Şu kadar ki; bir kâğıt üzerinde **birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü** bulunması hâlinde, ayrı ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır.”

“Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz.”

Yürülük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

488 SAYILI KANUN

- ✓ Kamu ihale mevzuatı ve/veya yargı kararları sonucu iptal edilen ihale kararlarına ilişkin damga vergisi mükelleflere iade edilecektir.
- ✓ Okul idareleri ile veliler veya öğrencilerin karşılıklı hak ve menfaatlerini düzenleyen kağıtlar damga vergisinden istisna edilerek, bu kapsamda öğrenci kayıt sözleşmelerine ilişkin damga vergisi sorun olmaktan çıkarılmıştır.
- ✓ Anonim, Limited, Eshamlı Komandit şirketlerin pay devirleri damga vergisinden istisna edilmiştir.

Yürürlük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

488 SAYILI KANUN

- ✓ Gemi, yat ve gemi dışında suda yüzebilen ve tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılan, her türlü araç ve yapının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası sağlanmıştır.
- ✓ Bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumların fatura temliki, kredinin devri işlemlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar ile Finansman şirketlerinin düzenlemiş olduğu kredi sözleşmelerinin devrine ilişkin kağıtlar damga vergisinden istisna edilmiştir.

Yürülük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

488 SAYILI KANUN

Kanuni süresinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerinden damga vergisi alınmaması

c) "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünde değişiklik yapılarak, vergi beyannamelerine ilişkin **kanuni süresinde düzeltme amacıyla** verilen vergi beyannameleri damga vergisinin konusu dışına çıkarılmaktadır.

Yürülük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

492 SAYILI KANUN

Ticaret sicili harçlarının tahsili

Bu Kanunun 34 üncü maddesiyle, Harçlar Kanunu'nun **Harçları Almaya Yetkili Daireler** başlıklı 132 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle, Ticaret sicili harçlarının, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları tarafından, oda bulunmayan veya sicil işlemlerinin yürütülebilmesi için yeterli teşkilatı bulunmayan yerlerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek ilgili odalar tarafından **makbuz karşılığı peşin olarak tahsil** edilmesine imkan sağlanmakta, beyan ve sorumluluğa ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Yürürlük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

492 SAYILI KANUN

Ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdiki işlemlerinden noter harcı alınmaması

Genel ve özel vekaletname ayrımı kaldırılarak vekaletnamelerin tamamından aynı tutarda harç alınması sağlanmakta,

Ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdiki işlemleri noter harçlarının konusu dışına çıkarılarak ticari işletmelerin kuruluş maliyetleri azaltılmaktadır.

Yürürlük tarihi: 9 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

EMLAK VERGİSİ

Yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binaların beş yıl süre ile emlak vergisinden muaf tutulması

Yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binaların, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren **beş yıl süre ile emlak vergisinden muaf** tutulması sağlanmaktadır.

Yatırımlar için tahsis edilen arazilerin yatırım teşvik belgesi süresince emlak vergisinden muaf tutulması

yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya bu yatırımlar için tahsis edilen arazilerin yatırım teşvik belgesi süresince emlak vergisinden muaf tutulması sağlanmaktadır.

Yürürlük tarihi: 1 Ocak 2017

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

5520 SAYILI KANUN

Ar-Ge indiriminin KVK'den kaldırılması

~~a) Ar-Ge indirimlerine ilişkin (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.~~

Bu bentte yer alan Ar-Ge indirimi, Ar-Ge ile ilgili teşvik ve diğer düzenlemelerin yer aldığı 5746 sayılı Kanunda düzenlenecektir.

Yürürlük tarihi: 09 Ağustos 2016

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

6102 SAYILI KANUN MD 40

«Gerçek kişi tacir ile tüzel kişi tacir adına imza atmaya yetkili kişi, **ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı, noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de verebilir.»**

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

6102 SAYILI KANUN

«Gerçek kişi tacir ile tüzel kişi tacir adına imza atmaya yetkili kişi, **ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı, noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de verebilir.»**

Şirket sözleşmeleri noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de imzalanabilir.

Şirket kuruluşunda, Kurucular beyanı kaldırılmıştır.

Tasfiye süresi 6 aya inmiştir. (Md.543)

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

5510 SAYILI KANUN

A- Sigorta Primine Esas Aylık Kazancın Alt ve Üst Sınırı (SGK Primine Esas Tavan ve Taban Ücret)

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82. maddesine göre, bu kanun gereğince alınacak primlerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise bu tutarın **7,5** katıdır (6761 sayılı Kanun'un 8 inci maddesiyle, günlük brüt asgari ücretin 6,5 katı olan sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı, **01/01/2017** tarihinden geçerli olmak üzere günlük brüt asgari ücretin 7,5 katına yükseltilmiştir.)

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

BİREYSEL EMEKLİLİK (OTOMATİK KATILIM)

KAPSAM

Türk vatandaşı veya 29.05.2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28. Maddesi kapsamında olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) betlerine göre çalışanlardan;

-İşverenin Yönetmelik kapsamına alınma tarihi itibariyle çalışmakta olan kırkbeş yaşını doldurmamış kişileri,

-İşverenin kapsama alınmasından sonra bu işverene bağlı olarak işe başlayan ve işe başlama tarihinde kırkbeş yaşını doldurmamış kişileri,

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

BİREYSEL EMEKLİLİK (OTOMATİK KATILIM)

— Çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak bir emeklilik planına dahil edilmesi ve ilgili kişilere istediklerinde belirli şartlar ile plandan çıkma imkanı verilmesi esasına dayanmaktadır.

İşverenin Yükümlülükleri

Emeklilik şirketinin seçimi

5510 sayılı Kanunun 12 nci maddesi kapsamındaki her işveren, çalışanları adına, bir emeklilik şirketi ile sözleşme yapmakla yükümlüdür. Şirket seçiminde, hizmet kalitesi, kesinti ve diğer hususlar göz önünde bulundurarak tercihte bulunulmalıdır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)

- İşverenin Yükümlülükleri

Fonların Seçimi

- İşveren, sisteme giriş esnasında çalışandan faizli/faizsiz fon tercihini alır, tercihte bulunmayan çalışanları için söz konusu tercihi yapar.
- Katkı payının ödenmesi
- İşveren, katkı payını çalışanın ücretinden kesip emeklilik şirketine aktarmakla yükümlüdür. Maaş ödemelerini Maliye Bakanlığınca işletilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi kullanarak yapan Kamu Kurumları aynı sistemi kullanarak katkı payı ödemelerini gerçekleştirebilecektir

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI.

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)
- İşverenin Yükümlülükleri

İşverene Yaptırımlar

İşverenin bu yükümlülüklerle uymaması halinde, her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca **yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.**

İşveren katkı payını emeklilik şirketine eksik, geç aktarması veya aktarmaması durumunda, **çalışanın birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur.**

İşverenler bu madde kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenir.

İşveren katkısı olmayacak

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- **Devlet Teşvikleri**
 - Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)
- **Devlet Katkısı**
- Çalışanlara
- 1. Katkı payının %25'i oranında devlet katkısı,
- 2. 2 aylık cayma süresinin sonunda sistemde kalmayı tercih etmeleri halinde 1000 TL ilave devlet katkısı,
- 3. Emeklilik döneminde birikimini yıllık gelir sigortası olarak almayı tercih eden çalışanlara ise ilave %5 devlet katkısı
- sağlanır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)

- Emeklilik Hakkı

- Sistemde en az 10 yıl bulunan ve 56 yaşını tamamlayan çalışanlar emeklilik hakkı kazanır.
- Emeklilik hakkını kullanarak sistemden ayrılan çalışanlar, aşağıdaki teşviklerden tamamen faydalanır:
 - 1. Düzenli olarak hesabına ödenen %25 oranındaki devlet katkısı
 - 2. 1.000 TL tutarındaki sisteme giriş esnasında verilen devlet katkısı

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)
- Çalışan birikimini 3 yöntemle alabilir:
 - 1. Toplu Para
 - 2. Programlanmış Geri Ödeme: Kendi belirleyeceği tutarda emekli maaşı şeklinde alır ve parasının tamamı sonlanıncaya kadar devam eder.
 - 3. Yıllık Gelir Sigortası: Ömür boyu emekli maaşı şeklinde alır.
- Bu tercihi kullanan çalışanın ek olarak verilen birikiminin %5 kadar daha devlet katkısı teşvikinden faydalanabilir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)
- Çalışan katkı payı
- Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır.
- Bu oranı iki katına kadar artırmaya, yüzde bire kadar azaltmaya veya katkı payına maktu limit getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.
- Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilir.
- Bu tutar, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, bu Kanun hükümleri uyarınca işveren tarafından şirkete aktarılır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)

- Ödenecek Katkı Payı
 - Çalışan, sigorta primine esas kazancının %3'üne karşılık gelecek şekilde katkı payı ödeyecek
 - (Minimum Tutar, $1.777,50 \text{ TL} * \%3 = 53,32 \text{ TL}$)
 - (Maksimum Tutar, $13.331,25 \text{ TL} * \%3 = 399,94 \text{ TL}$)
- Çalışan isterse minimum tutarların üzerinde ödeme yapabilir

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)

- İşyeri değişikliği
- Bir emeklilik sözleşmesi bulunan çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde;
- Yeni işyerinde bu madde kapsamında bir emeklilik planı var ise çalışanın birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi yeni işyerindeki emeklilik sözleşmesine aktarılır.
- Yeni işyerinde emeklilik planının bulunmaması hâlinde çalışan, talep ederse önceki işyerinde düzenlenmiş sözleşme kapsamında katkı payı ödemeye devam edebilir, talep etmezse bu madde kapsamındaki emeklilik sözleşmesi sonlandırılır. (Yeni işyeri otomatik katılım kapsamında değilse, çalışan isterse, önceki işyerindeki sözleşme kapsamında ödemeleri kendi yapabilir. Çalışanın böyle bir talebi olmazsa, emeklilik sözleşmesi son bulur.)
- Çalışan bu yöndeki talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

- **Bireysel Emeklilik (OTOMATİK KATILIM)**

- **Eski Sözleşmeler**

- • Mevcut BE Sözleşmesi olan kişiler de Otomatik Katılım Sistemi'ne dahil edilecek
- • İsteyen kişiler her iki sözleşmesine devam edebileceği gibi istedikleri sözleşmeden de vazgeçebilecekler
- • Mevcut planın, otomatik katılım planına geçmesi söz konusu değil

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

SANAYİ SİCİL BELGELERİ

- 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun istisnaları düzenleyen 29 ucu maddesinin (z) bendine eklenen hükmü ile;
- 7/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre **sanayi sicil belgesini haiz** sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere alınan **makine ve teçhizatın finansmanı** için bu işletmeler tarafından kullanılan krediler dolayısıyla lehe alınan paralar **BSMV'den istisna** edilmiştir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67'nci maddesi

- Menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve özel finans kurumlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemeler içeren Geçici 67'nci maddesinin,
- uygulama süreleri 31.12.2015 tarihinden 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi

- **Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin 31/12/2015 tarihine kadar tesliminde uygulanan **KDV tecil ve terkin** işlemlerine ilişkin Geçici 17 nci maddesinde yer alan düzenleme ile 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.**

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Dernek veya vakıflarca elde edilen kira gelirleri

- Dernek veya vakıflarca elde edilen Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (5) numaralı bendi ve geçici 67 nci maddesi kapsamında kesinti suretiyle vergilendirilmiş kazanç ve iratlar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim yapan mesleki ve teknik eğitim okullarındaki atölye ve uygulama birimleri ile anaokulu, kreş, çıraklık ve halk eğitim merkezlerindeki uygulama birimlerine bağlı döner sermaye işletmelerinin elde ettikleri gelirler dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağına ilişkin düzenlemenin uygulama süreside 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

MALİ TATİL

- **a.** Malî tatilin sona erdiği günü izleyen yedi gün içinde kanuni ve idari sürelerin bitmesi halinde, bu madde kapsamındaki kanuni ve idari sürelerin malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün mesai saati bitiminde kadar uzayacağına ilişkin süre, beş gün olarak değiştirilmiş,
- **b.** Beyana dayanan ve beyanname verme süresi malî tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde **ödeme süresinin** (aynı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin son gününden itibaren üçüncü günün mesai saati bitimine kadar uzamış sayılacağına ilişkin düzenlemedeki üç günlük süre bir güne indirilmiş,.
- **c.** Daha önce mali tatil düzenlemesinden yararlanan **özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi ve şans oyunları vergisi** ile ilgili olarak malî tatil uygulanmasına son verilmiştir.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı

- İlişkili kişi tanımında değişiklik yapılarak doğrudan ve dolaylı olarak ortaklık yoluyla ilişkili kişinin belirlendiği durumlarda örtülü sermaye uygulamasındaki gibi %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkı olma şartı getirilmiştir.
- Bu oranın %1- %25 Aralığında belirlenmesi ya da kaldırılması konusunda da Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

GÜNCEL MUHASEBE UYGULAMALARI

Eğitim ve öğretim işletmelerinde kazanç istisnası

- Kreş ve gündüz bakımevleri ile eğitim ve öğretim işletmelerinde kazanç istisnası” olarak değiştirilmiştir.
- **Yürürlük 01.01.2017**

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

Örnek-1:

Ltd. Şti.'nin Eylül-2015 dönemi Katma Değer Vergisi Beyanına göre ödemesi gereken vergi 100.000,00 TL'dir. Mükellef kurum, vadesinde ödemediği söz konusu borcu için 6736 sayılı kanunun 2'nci maddesi kapsamında altı eşit taksitte ödemek için yapılandırma başvurusunda bulunmuştur.

Mükellefin Eylül-2015 dönemine ait KDV borcu için normal vade tarihinden 6736 sayılı kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede(26.10.2015-18.08.2016) genel esaslara göre aylık %1,4 oranında toplam 13.674,10 TL gecikme zammı işlemiştir.

Mükellef bu borcunu 6736 sayılı kanun kapsamında ödemek istediğinden gecikme zammı yerine aynı süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarı ise 1.371,00 TL'dir. Mükellef tarafından bu tutarın 6 eşit taksitle ve 12 ayda ödenmesi tercih edilmesi durumunda toplam ödenecek tutar (101.371,00 * 1,045 =) 105.932,70 TL, her bir taksit tutarı ise 17.655,45 TL olarak hesaplanacaktır.

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

01	-----2016 -----			
	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	100.000,00		
	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	5.932,70		
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK		100.000,00	
	381 GİDER TAHAKKUKLARI		5.932,70	
	VADESİ GEÇMİŞ VERGİ BORCUNUN 6736 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILANDIRILMASI			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

02 -----2016 -----

368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK.

16.666,66

381 GİDER TAHAKKUKLARI

988,79

102 BANKALAR

17.655,45

BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ

03 -----2016 -----

689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER

988,79

180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER

988,79

BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

Örnek-2:

(Z) Turizm İnşaat A.Ş.'nin vadesinde ödemediği **2015 yılı Kurumlar Vergisi borcu 250.000,00 TL'dir.**

Mükellef kurum söz konusu borcunu 6736 sayılı kanunun 2'nci maddesi kapsamında 18 eşit taksitte ödemek için başvuruda bulunmuştur. Mükellefin 2015 yılına ait Kurumlar Vergisi borcu için normal vade tarihinden 6736 sayılı kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede (30.04.2016-18.08.2016) genel esaslara göre aylık %1,4 oranında toplam 12.601,50 TL gecikme zammı işlemiştir.

Mükellef bu borcunu 6736 sayılı kanun kapsamında ödemek istediğinden gecikme zammı yerine aynı süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarı ise 6.340,00 TL'dir. Mükellef tarafından bu tutarın **18 eşit taksitle ve 36 ayda ödenmesi tercih edilmesi durumunda** toplam ödenecek tutar $(256.340,00 * 1,150 =)$ 294.791,00 TL, her bir taksit tutarı ise 16.377,28 TL olarak hesaplanacaktır.

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

01	-----2016 -----			
	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	250.000,00		
	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	32.349,05		
	280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	12.441,95		
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK		97.222,22	
	381 GİDER TAHAKKUKLARI		32.349,05	
	438 KAMUYA OLAN ERT.BORÇLAR		152.777,78	
	481 GİDER TAHAKKUKLARI		12.441,95	
	VADESİ GEÇMİŞ VERGİ BORCUNUN 6736 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILANDIRILMASI			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

BORÇLARINI YAPILANDIRANLAR

02	-----2016-----			
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK.	13.888,89		
	381 GİDER TAHAKKUKLARI	2.488,39		
	102 BANKALAR		16.377,28	
	BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ			

03	-----2016-----			
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER	2.488,39		
	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		2.488,39	
	BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

Örnek-3:

:(B) İnş. San. Tic. A.Ş.'nin yasal defter ve belgelerinin incelenmesi sonucunda 2013/Nisan dönemine ilişkin olarak mükellef kurum adına **120.000,00** TL Katma Değer Vergisi tarh edilmesi ve bu tutar üzerinden de bir kat vergi ziyai cezası kesilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bu tespitlere dayanılarak düzenlenen Vergi/Ceza ihbarnamesi ise mükellef kuruma 21.06.2015 tarihinde tebliğ edilmiş, yapılan tarhiyat yasal süresi içerisinde ihtilaf konusu yapılmış ve kanunun yayımlandığı **19.08.2016** tarihi itibariyle ilk derece mahkemesince henüz bir karar verilmemiştir.

Ödenecek Tutar

<u>Katma Değer Vergisi :</u>	60.000,00 TL
<u>Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Faizi Yerine) :</u>	10.902,00 TL
<u>Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Zammı Yerine) :</u>	2.349,60 TL
<u>TOPLAM :</u>	73.251,60 TL

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

01	-----2016 -----			
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR		66.625,80	
		368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK		60.000,00
		381 GİDER TAHAKKUKLARI		6.625,80
	VERGİ BORCUNUN 6736 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILANDIRILMASI			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

02	-----2016-----			
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK.	60.000,00		
	381 GİDER TAHAKKUKLARI	6.625,80		
	102 BANKALAR		66.625,80	
	VERGİ BORCUNUN PEŞİN ÖDENMESİ			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

Örnek-4:

(D) İmalat Sanayi A.Ş.'nin 2013 yılı hesap ve işlemleri ile ilgili olarak 6736 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 19.08.2016 tarihinden önce başlayan ve Vergi Müfettişlerince yürütülen vergi incelemesi neticesinde, mükellef kurum hakkında söz konusu yılda **belgesiz satış yaptığı gerekçesi ile 5.000.000,00 TL Matrah Farkı üzerinden 1.000.000,00 TL Kurumlar Vergisi** ve bir kat vergi ziyai cezası kesilmesi yönünde Vergi İnceleme Raporu düzenlenmiştir.

Söz konusu V.İ.R.'nun 25.05.2017 tarihinde Vergi Dairesi kayıtlarına girdiği, bu rapora dayanılarak düzenlenen Vergi/Ceza ihbarnamesinin mükellef kuruma 13.06.2017 tarihinde tebliğ edildiği ve mükellef tarafından da 16.06.2017 tarihinde 6736 sayılı kanundan faydalanmak üzere başvuruda bulunulduğu varsayıldığında ödenecek tutarlar aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Vergi aslının % 50'si :	$1.000.000,00/2 = 500.000,00$ TL
Yi-ÜFE Tutarı :	$500.000,00 \times \%9,59 = 47.950,00$ TL
(Normal vade tarihinden 19.08.2016 tarihine kadar)	
Gecikme Faizi* :	$500.000,00 \times \%14 = 70.000,00$ TL

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

01	-----2016 -----			
	689	DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR	5.058.975,00	
		368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK		500.000,00
		381 GİDER TAHAKKUKLARI		58.975,00
		671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI		4.500.000,00
	VERGİ BORCUNUN 6736 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILANDIRILMASI			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA OLANLAR

02 -----2016 -----				
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK.		500.000,00	
	381 GİDER TAHAKKUKLARI		58.975,00	
	102 BANKALAR			558.975,00
	VERGİ BORCUNUN PEŞİN ÖDENMESİ			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

MATRAH/VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN OLARAK YAPILACAK MUHASEBE KAYITLARI

Örnek-5:Yürüttüğü ticari faaliyet nedeniyle Gelir Vergisi mükellefi olan Bayan (M) 2011, 2012, 2013, 2014 ve 2015 yıllarında Bilanço usulünde defter tutmuş ve tüm yıllarda zarar beyan etmiştir. Bu mükellefin anılan yıllar için matrah artırımında bulunması durumunda ödeyeceği vergi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

2011	ZARAR	35	14.000,00	2.800,00
2012	ZARAR	30	14.820,00	2.964,00
2013	ZARAR	25	15.740,00	3.148,00
2014	ZARAR	20	16.740,00	3.348,00
2015	ZARAR	15	18.970,00	3.794,00
			TOPLAM	16.054,00

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

MATRAH/VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN OLARAK YAPILACAK MUHASEBE KAYITLARI

01	-----2016 -----			
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR	16.054,00		
	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		16.054,00	
	2011, 2012, 2013, 2014 VE 2015 YILLARI GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI.			
02	-----2016 -----			
	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	16.054,00		
	102 BANKALAR		16.054,00	
	VERGİ BORCUNUN PEŞİN ÖDENMESİ			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

MATRAH/VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN OLARAK YAPILACAK MUHASEBE KAYITLARI

Mükellefin söz konusu tutarları on sekiz taksitte ödemek istemesi durumunda ise ödemesi gereken toplam tutar
(16.054,00 * 1,15) = 18.462,10 TL,
her bir taksit tutarı ise (18.462,10 / 18) = 1.025,67 TL
muhasabe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

01	-----2016-----			
	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	13.333,75		
	280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.128,35		
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK		11.594,56	
	381 GİDER TAHAKKUKLARI		1.739,18	
	438 KAMUYA OLAN ERT.BORÇLAR		4.459,44	
	481 GİDER TAHAKKUKLARI		668,92	
	6736 SAYILI KANUN KAPSAMINDA MATRAH ARTIRIMI			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

MATRAH/VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN OLARAK YAPILACAK MUHASEBE KAYITLARI

02	-----2016 -----			
	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VERGİ VE YÜK.	891,89		
	381 GİDER TAHAKKUKLARI	133,78		
	102 BANKALAR		1.025,67	
	BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ			
03	-----2016 -----			
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER	1.025,67		
	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		1.025,67	
	BİRİNCİ TAKSİT ÖDEMESİ			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KAYDA ALINAN EMTİA

Örnek-6: Mobilya alım-satımı ile uğraşan Gümüş Limited Şirketi, stoklarında bulunan ancak kayıtlarında yer almayan mobilyalara ilişkin envanter listesini hazırlamıştır. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan mobilyaların kendisi tarafından belirlenen rayiç bedeli 200.000,00 TL'dir. Şirketin bu bildirimine ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır

01	-----2016-----			
	153 TİCARİ MALLAR	200.000,00		
	191 İND.KDV	20.000,00		
	525 KAYDA ALINAN EMTİA KARŞILIĞI		200.000,00	
	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		20.000,00	
	KAYDA ALINAN EMTİALAR			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KAYDA ALINAN DEMİRBAŞLAR

Örnek-6: Altın Ltd.Şti.'nin kayıtlarında yer almayan demirbaşlarının belirlenen rayiç bedeli 180.000,00 TL'dir. Kayıtlarda yer almayan demirbaşların mükellef tarafından envantere alınması durumunda yapılacak muhasebe kayıtları aşağıdaki gibidir:

01 -----2016 -----				
	255 DEMİRBAŞLAR		180.000,00	
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER (K.KABUL E. GİDERLER		18.000,00	
		526 KAYDA ALINAN DEMİRBAŞLAR KARŞILIĞI		180.000,00
		360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		18.000,00
	KAYDA ALINAN DEMİRBAŞLAR			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KAYDA ALINAN DEMİRBAŞLAR

02	-----31.12.2016 -----			
	526 KAYDA ALINAN DEMİRBAŞLAR KARŞILIĞI			180.000,00
		257 BİRİKMIŞ AMORTİSMANLAR		180.000,00

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KAYITLARDAN ÇIKARILAN EMTİALAR

Kayıtlarda Bulunduğu Halde Stoklarda Yer Almayan Malın

Türü	Miktarı	Birim Değeri	Toplam Değeri	Karlılık Oranı	KDV Oranı	KDV Hariç Bedeli	Hesaplanan Toplam KDV
A	250	150 TL	37.500,00 TL	% 10	% 8	41.250,00 TL	3.300,00 TL
B	400	100 TL	40.000,00 TL	% 10	% 8	44.000,00 TL	3.520,00 TL
C	1.000	500 TL	500.000,00 TL	% 10	% 18	550.000,00 TL	99.000,00 TL
TOPLAM			577.500,00 TL			635.250,00 TL	105.820,00 TL

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

KAYITLARDAN ÇIKARILAN EMTİALAR

01 -----2016 -----				
	689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER (K.KABUL E. GİDERLER (YADA GERÇEK DURUM)		741.070,00	
		600 YURTIÇI SATIŞLAR		635.250,00
		391 HESAPLANAN KADV		105.820,00
	KAYITLARDAN ÇIKARILAN EMTİA			
02 -----2016 -----				
	621 SATILAN TİCARİ M.MALİYETİ		577.500,00	
		153 TİCARİ MALLAR		577.500,00
	KAYITLARDAN ÇIKARILAN EMTİA			

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

ORTAKLARDAN ALACAKLAR

Örnek-11: (SLN) İnşaat Taahhüt Danışmanlık A.Ş.’nin 31.12.2015 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları, bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gib i olup, beyan tarihi olan 23.10.2016 tarihi itibarıyla bu tutarların değişmediği varsayılmıştır. Ayrıca, mükellef kurumun ortaklardan alacaklar hesabında izlenmesi gerekirken “121- Alacak Senetleri” hesabında 85.000,00 TL ile “136-Diğer Çeşitli Alacaklar” hesabında 100.000,00 TL’lik tutarlar bulunmaktadır:

- 121- Alacak Senetleri	85.000,00 TL
- 131- Ortaklardan Alacaklar	130.000,00 TL
- 136- Diğer Çeşitli Alacaklar	100.000,00 TL
- 231- Ortaklardan Alacaklar	220.000,00 TL
- 331- Ortaklara Borçlar	(25.000,00 TL)
- 431- Ortaklara Borçlar	(185.000,00 TL)

Buna göre mükellef kurumun ortaklardan

6736 SAYILI KANUNDAN FAYDALANANLARIN MUHASEBE KAYITLARI

ORTAKLARDAN ALACAKLAR

01 -----2016 -----

296 GEÇİCİ HESAP	325.000,00		
689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER	9.750,00		
331 ORTAKLARA BORÇLAR	25.000,00		
431 ORTAKLARA BORÇLAR	185.000,00		
121 ALACAK SENETLERİ		85.000,00	
131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR		130.000,00	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		100.000,00	
231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR		220.000,00	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		9.750,00	
ORTAKLARDAN ALACAKLARIN DÜZELTİLMESİ			

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

Resmi Gazete Tarih ve No: 28 Ağustos 2012 – 28395

**ŞİRKETLERİN YILLIK FAALİYET RAPORUNUN ASGARİ İÇERİĞİNİN
BELİRLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

YÖNETİM FAALİYET RAPORU YAYINLANMASI SON GÜNÜ:

Şubat.2017 ayı sonu 'dur.

Rapordaki Finansal Bilgiler Tam ve Doğru olmak zorundadır.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

OLAĞAN GENEL KURULLAR

A.Ş.' ve Ltd. Şti. ler in Yıllık Olağan Genel Kurulları yapılmamış ise [Her faaliyet dönemi sonundan itibaren 3 (üç) ay içinde yapılması yasal zorunluluktur. (ttk.Mad:409 ve ttk.Mad:617)] yıl bitmeden yapılmalıdır.

Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu

MADDE 553- (1) Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, (...) ⁽²⁾ hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Ltd. Şti. ve A.Ş.' ler de, temsil yetkisi süresi, İmza sirkülerinden kontrol edilmelidir. Aksi takdirde, yetkisiz temsil söz konusu olacağından zor durumda kalınabilir.

Firma tarafından üçüncü kişilere verilen Vekaletnameler süre ve gereklilik yönünden gözden geçirilmelidir.

Üçüncü kişilerle yapılan sözleşmeler (Banka Kredi Sözleşmeleri dahil) muhasebe yönünden gözden geçirilmelidir.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Üretim İşletmelerinde Hammadde, Yarı Mamul ve Mamul, varsa Ticari mallar ile Amortismanına Tabi İktisadi Kıymetler' in (Sabit Kıymetler) Fiili sayımı yapılması için şimdiden gerekli hazırlıkların yapılması, Sayım tutanaklarının işletme yetkililerince imzalanması,

01.01.2016 ile 31.12.2016 döneminde, firmada kullanılan basılı evrak envanterine esas olmak üzere :

Çek izleme formatı,

İrsaliye izleme formatı,

Fatura izleme formatı,

Gider pusulası izleme formatı,

Hazırlanan kontrol formatları Dönem sonu çalışma dosyasında saklanmalıdır.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Cari hesap kartlarının tasnifi, daha elverişli hale getirilebilmesi bakımından tekrar gözden geçirilerek düzenlenmeli ve Genel Muhasebe hesap planına paralel, uyumlu hale getirilmeli.

Transfer fiyatlaması, örtülü sermaye v.b. İçin, **120-alıcı ve 320-satıcılardan** ilişkili olanlar ayrı bir alt hesap grubunda sınıflandırılmalı ve izlenmelidir.

“120-ALICILAR” klasörü ile **“320-SATICILAR”** klasörü, müşteri ve satıcı bazında ara kartonu ile bölümlendirilen Çalışma Dosyasında, bölümlere, ilgilinin (Satış sözleşmesi, sipariş anlaşmaları, yazışma suretleri, hesap mutabakatları, ihtarname v.b.) saklanmalı, gerektiğinde bu bilgi ve belgelere kolay ve zaman yitirmeden ulaşılması sağlanabilir.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Kiraların Bankadan Ödenmesi

İşyeri ve konut kiralama işlemlerine ilişkin yapılacak tahsilat ve ödemelerin banka veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsikine ilişkin olarak 01 KASIM 2008 tarihinden itibaren zorunluluk getirilmiştir.

(VUK 213 mükerrer 257.md.)

1. Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı

Konutlarda, her bir konut için aylık **500 TL** ve üzerinde kira geliri elde edenlerin, İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların, kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

(268 Seri No'lu Gelir Vergisi Gelen Tebliği)

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Ceza Uygulaması

Zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza (VUK 355) ,

2016 yılı için;

Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında **1.370 TL**'den,

İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında **690 TL**'den,

Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında **340 TL**'den az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı ve Tutarı

Kapsam ve Tutar

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda örneğin;

- Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
- İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerin belirlenen haddi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Çalışanların Ücretlerinin Bankadan Ödenmesi

Uygulamanın Sınırları ;

- 1- Yukarıda belirtilen (Borçlar Kanunu hariç) kanunlar çerçevesinde çalışan kimseleri istihdam eden işverenler olması halinde,
- 2- Ülke genelinde 5 ve daha fazla çalışan olması halinde,
- 3- Yapılacak ödemenin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkak olması halinde,

Yönetmelik gereğince bu ödemelerden kanuni kesintiler yapıldıktan sonra kalan net tutar ödemelerin niteliği de belirtilerek banka hesabına aktarılması gerekir.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Ceza Uygulaması:

Yönetmelikte belirtilen ödemeleri bankalar aracılığı ile kısmen ya da hiç yapmayan işverenlere **2016 yılı**;

her işçi için ve her ay için 161,00 TL idari para cezası,
Yetkili birimlerce uygulanır.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DİĞER İŞLEMLER

Sanayi Sicil Belgelerinin geçerlilik süreleri kontrol edilmeli.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların kullanma mecburiyeti.

- 150 Bin TL'den az olan mükellefler için, 1/1/2018 tarihinden, itibaren Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz kullanma mecburiyeti başlayacaktır.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

1. İşletme Defterinden Bilançoya Geçiş

2017 Yılında tutulacak defterler

Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri (VUK Madde 177):

1- Yıllık;

- Alış tutarı **170.000 TL + % 20 fazlası 204.000.-TL**

- Satış tutarı **230.000 TL + % 20 fazlası 276.000.-TL**

2- Yıllık gayrisafi iş hâsılatı **90.000 TL + % 20 fazlası 108.000.-TL**

3- İş hâsılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı **170.000 TL+ % 20 fazlası 204.000.-TL**

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

2. Bilançodan İşletmeye Dönüş (VUK Madde 179)

Bir hesap döneminin iş hacmi belirlenen hadlerden % 20'yi aşan bir nispette düşük olursa veya Arka arkaya üç dönemin iş hacmi belirlenen hadlere nazaran % 20'ye kadar bir düşüklük gösterirse bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak, ikinci sınıfa geçebilirler.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN:

1)-Bilanço Esasına Göre Tutulacak Defterler (Gerçek Kişiler);

a)-Yevmiye Defteri

b)-Defteri Kebir

c)-Envanter Defteri

2)-Kollektif ve Komandit Şirketler

a)-Yevmiye Defteri

b)-Defteri Kebir

c)-Envanter Defteri

d)-Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri (Ticari Defter Tebliği Madde -5/2)

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN:

3)-İşletme Esasına Göre Tutulacak Defter;

a)-İşletme Defteri

4)-Serbest Meslek Erbabının Tutacağı Defter;

a)-Serbest Meslek Kazanç Defteri)

İmalat defteri, kombine imalatta imalat defteri, bitim işleri defteri, yabancı nakliyat kurumlarının hâsılat defteri, ambar defteri ve çiftçi işletme defteri.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN:

ANONİM ŞİRKETLER VE SERMAYESİ PAYLARA BÖLÜNÜMÜŞ KOMANDİT ŞİRKETLER:

a) Yevmiye Defteri

b) Defteri Kebir

c) Envanter Defteri

d) Yönetim Kurulu Karar Defteri

e) Pay Defteri

f) Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Mevcut durumda kullanılmakta olan, pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla ve Tebliğde belirtilen bilgilerden eksik olanların yazılması suretiyle açılış onayı yapılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.(Ticari defter tebliği Geçici Madde -3/1)

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN:

LİMİTED ŞİRKETLER:

a) Yevmiye Defteri

b) Defteri Kebir

c) Envanter Defteri

d) Pay Defteri

e) Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Limited şirketlerde halen kullanılmakta olan ortaklar kurulu karar defterlerinde yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla, genel kurul toplantı ve müzakere defteri olarak kullanılmaya devam olunabilir. (Ticari Defter Tebliği Geçici Madde -3/2)

Mevcut durumda kullanılmakta olan, pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla ve bu Tebliğde belirtilen bilgilerden eksik olanların yazılması suretiyle açılış onayı yapılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir. (Ticari defter tebliği Geçici Madde -3/1)

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN:

**LİMİTED ŞİRKET MÜDÜRLER KURULU DEFTERİ HAKKINDA
AÇIKLAMA:**

(Bu defterin tutulması zorunlu değildir.)

**E-DEFTER TUTANLAR; YEVMİYE VE DEFTERİ KEBİR DIŞINDAKİ
DEFTERLERİ NOTERE TASDİK ETTİRECEKLER:**

E- defter tutan mükellefler; Yevmiye ve Defteri Kebir defterleri dışında, Tutmak zorunda oldukları defterleri kağıt ortamında tasdik ettirmek ve tutmak zorundadırlar.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

KOOPERATİFLERİN TUTACAĞI DEFTERLER:

1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kurulan kooperatifler ile bunların üst kuruluşları aşağıdaki defterleri tutacaktır.

- a) Yevmiye Defteri**
- b) Defteri Kebir**
- c) Envanter Defteri**
- d) Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri**
- e) Yönetim Kurulu Karar Defteri**
- f) Pay Defteri**

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

AÇILIŞ ONAYI:

- a)Yevmiye defteri,
- b)Defteri kebir,
- c)Envanter defteri ile
- d)Yönetim kurulu karar defteri (Varsa Müdürler Kurulu Karar Defteri)

Açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması zorunludur.

- e)Pay defteri ile
- f)Genel kurul toplantı ve müzakere defteri

Yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen hesap dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

Fiziki Ortamda Tutulacak Defterlerde Onay Yenileme

A- Kapanış onayına tabi olmayan defterlerde onay yenilemenin şekli

- a) Açılış onayında bulunması gerektiği hüküm altına alınan hususlarda bir değişiklik olmuşsa bu değişiklikler,
- b) Onay makamının resmi mühür ve imzası.

(2) Onay yenileme işleminde defterlerin kalan sayfalarının tekrar mühürlenmesine ve sıra numarası verilmesine gerek yoktur.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

B- Kapanış onayına tabi defterlerde onay yenilemenin şekli

Kapanış onayına tabi olan yevmiye ve yönetim kurulu karar defterlerinde son kaydın altına yazılacak **“Görölmüştür” ibaresinin yanında onay yenileme kısmında aşğıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:**

- a) Açılış onayında bulunması gerektiğı hüküm altına alınan hususlarda bir değışiklik olmuşsa bu değışiklikler,,
- b) Defterin kalan sayfa adedi,
- c) Kullanılmaya devam edileceğı hesap dönemi,
- ç) Onay tarihi,
- d) Onay makamının resmi mühür ve imzası.

Onay yenileme işleminde defterlerin kalan sayfalarının tekrar mühürlenmesine ve sıra numarası verilmesine gerek yoktur.

2016 DÖNEM SONU YAPILACAK İŞLEMLER

DEFTERLER

TASDİKLİ ÖN SAYFALAR YETMEDİĞİ İÇİN DEFTERİNİN TASDİKSİZ ARKA SAYFALARINA BASTIRILAN YEVMİYE KAYITLARINDA GÖSTERİLEN KDV'LERİN İNDİRİMİ

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, yevmiye defterinin tasdiksiz arka sayfalarına yapılan kayıtlarla, defter-i kebir ve envanter defteri arasında karşılaştırmalı bir inceleme ve araştırma yapılması, bu suretle biten yevmiye defterinin arka sayfasına yapılan kayıtların doğruluğunun araştırılması gerektiği, bu yönde bir inceleme yapılmadan sadece, söz konusu kayıtların biten yevmiye defterinin arka sayfasına yapıldığından hareketle KDV indirimlerinin reddedilemeyeceği görüşündedir.

SGK ?

MUHASEBE SÜRECİ

1

Dönem Başındaki işlemler

2

Dönem içinde yap. İşlemler

3

Dönem sonunda yap.işlemler

Dönem sonunda yap.ışlemler

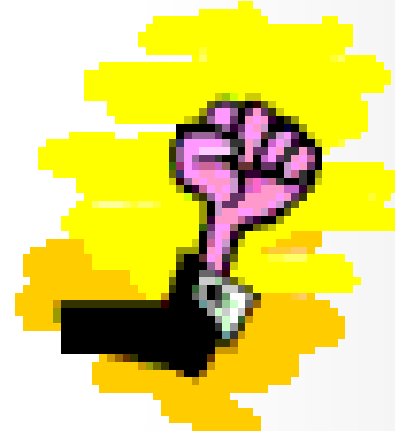

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

ENVANTER

Envanter, bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde müfredatlı olarak tespit etmektedir.

VUK md. 186

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

ENVANTER

Her tacir, ticari işletmesinin açılışında, taşınmazlarını, alacaklarını, borçlarını, nakit parasının tutarını ve diğer varlıklarını eksiksiz ve doğru bir şekilde gösteren ve varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkarır.

Tacir açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenler. Faaliyet dönemi veya başka bir kanuni terimle hesap yılı oniki ayı geçemez. Envanter, düzenli bir işletme faaliyetinin akışına uygun düşen süre içinde çıkarılır.

TTK md. 66

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

Envanteri kolaylaştırıcı yöntemler

Envanter çıkarılırken, malvarlığı mevcudu, sondaj yöntemine göre ve genel kabul gören matematiksel-istatistiksel yöntemler yardımı ile çeşit, miktar ve değer olarak belirlenir. Kullanılan yöntem, Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olmalıdır. Bu şekilde düzenlenen envanterin olduğu sonuçlar, fiziksel sayım yapılmış olsaydı elde edilecek olan envanterin sonuçlarına eş düşmelidir.

Faaliyet döneminin kapanışında, fizikî sayım veya ikinci fıkraya göre izin verilen diğer bir usul kullanılarak malvarlığı kalemlerinin cins, miktar ve değerine göre faaliyet döneminin kapanışından önceki üç veya sonraki iki ay içinde bulunan bir gün itibarıyla düzenlenmiş özel bir envantere gösterilmişse, ayrıca bu özel envantere dayalı olarak ve Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun bir şekilde ileriye dönük tahmin yöntemiyle, faaliyet döneminin sonunda mevcut varlıkların o faaliyet döneminin sonu itibarıyla değerlemesi doğru yapılıyorsa, varlıklara ilişkin envanterin yapılmasına gerek yoktur.

TTK md. 67

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

DEĞERLEME

İşletmenin ticari servetini belli etmek amacıyla, Vergi matrahının hesaplanması ile ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespitidir. Tanımda da anlaşılaacağı üzere değerlemeler direk olarak vergi matrahını etkilemektedirler.

VUK 258-312

Değerleme ölçüleri

VUK

Maliyet bedeli

262. md

Borsa rayici

263. md

Tasarruf değeri

264. md

Mukayyet değeri

265.md

İtibari değer

266.md

Rayiç bedel

Mükerrer
266.md

Emsal bedeli ve ücreti

267.md

Mükellefçe tahmin olunacak bedel

Geçici md. 5

Tapu siciline kayıtlı bedel

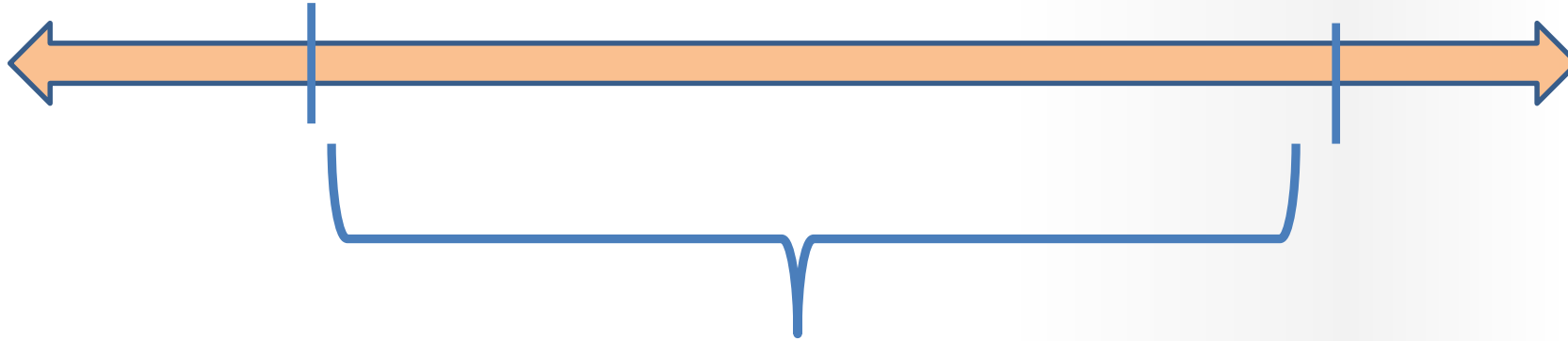
296.md

Vergi Değeri

268.md

DÖNEMSELLİK

İçinde bulunulan dönemde ödemesine rağmen, içinde bulunulan döneme ait olmayan giderler ile, yine içinde bulunulan dönemde taahsil edilmesine rağmen, içinde bulunulan döneme ait olmayan gelirlerin, faaliyet dönemi gelir ve giderlerinden çıkartılması gerekir.

Ticaret Unvanı ve İşletme Adı

Tescil edilen ticaret unvanı, ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılır.

Tacirin işletmesiyle ilgili olarak düzenlediği ticari mektuplarda ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde **tacirin sicil numarası, ticaret unvanı, işletmesinin merkezi ile tacir internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise tescil edilen internet sitesinin adresi de gösterilir.** Tüm bu bilgiler şirketin internet sitesinde de yayımlanır. Bu sitede ayrıca, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve üyelerinin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, limited şirketlerde müdürlerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticilerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı yayımlanır.

TTK md. 39

Ticari mektuplar ve Belgeler

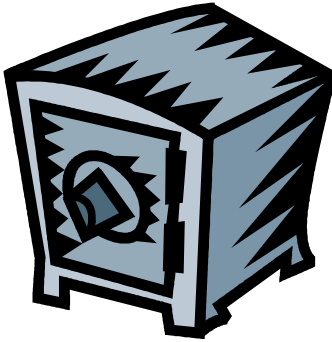
Fatura, irsaliye veya irsaliyeli fatura, perakende satış fişi, dekont, ücret bordrosu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, serbest meslek makbuzu, çek, bono, poliçe, tahvil, hisse senedi, finansman bonosu, mukavele, taahhütname, kefaletname, ibraname, tahsilat ve tediye makbuzları ve karar örnekleri

-KASA-

- ✓ Kasa mevcutları **İTİBARI** kıymetleri ile değeri.
- ✓ Daima **BORÇ** bakiyesi verir.
- ✓ (Alacak bakiyesi vermesi durumunda = V.U.K.'nın 30/4. maddesine göre **re'sen takdir** nedenidir.)

İtibari değeri, her nevi senetlerle esham ve tahvillerin üzerinde yazılı olan değeri.

VUK
284.md

-Kasa sayım fazlası

_____ 31/12/201X _____		
100 KASA	XXX	
397 KASA SAYIM VE TESELLUM FAZ.		XXX
_____ 31/12/201X _____		
397 KASA SAYIM VE TESELLUM FAZ.	XXX	
679 DİĞER OLAĞAN DIŞI GEL. VE KAR.		XXX

(Fazlalığın nedeni bulunmadığı takdirde gelir olarak matraha ilave edilecektir.)

-Kasa sayım noksanı

————— 31/12/201X —————
197 SAYIM TESELLÜM NOKSANLARI
100 KASA

XXX

XXX

————— 31/12/201X —————
689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR
197 SAYIM TESELLÜM NOKSANLARI

XXX

XXX

(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak matraha dahil edilecektir.)

-DÖVİZLİ KASA HESABININ DEĞERLEMESİ

Yabancı paralar prensip olarak **borsa rayici** ile değerlendirilecektir.
Borsada rayici olmayan yabancı paralar için Maliye Bakanlığının ilan edeceği kurlar esas alınır. **(Efektif alış kuru)**

31/12/201X		
100 EURO KASA 646 KAMBIYO KARLARI (Kambiyo Karı Oluşması)	XXX	XXX
31/12/201X		
656 KAMBIYO ZARARLARI 100 EURO KASA (Kambiyo Zararı Oluşması)		

Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur

VUK
280.md

KASA FAZLASI/ORT CARİ

Vergisel açıdan yapılacak adat yöntemiyle faiz hesabında kredi tutarı; kasa hesabı açısından ticari hayatın gerekleri, işletme olağan nakit çıkışları üzerinde olduğu ve işletmenin gelir hanesine girmeyen bir şekilde, işletme **kayıtları dışında değerlendirildiği** kabul edilen tutardır.

Azami kasa tutarı tespit edilecek ve asgari tutarın üzerinde kalan bakiyeler faiz hesabında dikkat alınacaktır.

[TTK md
358,395](#)

TTK
MD.562

KASA FAZLASI/ORT CARİ

REESKONT VE AVANS İŞLEMLERİNDE UYGULANACAK FAİZ ORANLARI

TC. Merkez Bankası Tebliği – 14.12.2014'den itibaren
Reeskont işlemlerinde % 9 Avans işlemlerinde %10,50
ÖRNEK;

Tarih	Bakiye	Olağan Bakiye	Fiktif Tutar	Gün	Faiz (%10,50)
22.06.2016	300.000,00	10.000,00			
30.06.2016	322.000,00	10.000,00	312.000,00	8	728,00
12.07.2016	324.000,00	10.000,00	314.000,00	12	1.099,00
18.07.2016	336.000,00	10.000,00	326.000,00	6	570,50
25.07.2016	348.000,00	10.000,00	338.000,00	7	690,08
				Adat Faiz	3.087,58

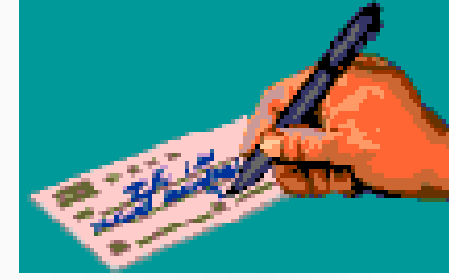
$$\text{Faiz} = \frac{A \times N \times T}{360 \times 100}$$

- KASA HESABINA ADAT UYGULANMASI

31/12/201X			
131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR	3.643,34	3.087,58	
642/649 FAİZ GELİRLERİ		555,76	
391 İLAVE EDİLECEK KDV			
201X Dönemi Kasa Adatı			

-ALINAN VE VERİLEN ÇEKLER-

Çekler İtibari Değeri ile değerlendirilir.

Alınan çeklerin sene sonu bakiyesi

Ticari nitelikli olanlar = **121 ALACAK SENETLERİ**

Ticari nitelikli olmayanlar = **136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR**
hesabına virman yapılır.

Verilen çeklerin sene sonu bakiyesi

Ticari nitelikli olanlar = **321 BORÇ SENETLERİ**

Ticari nitelikli olmayanlar = **336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR**
hesabına virman yapılır.

Dövizli çekler yıl sonunda Maliye Bakanlığınca belirlenen
Döviz alış kuru üzerinden değerlendirilir.

DÖVİZLİ ÇEKLER HESABININ DEĞERLEMESİ

_____ 31/12/201X _____			
101.02 EURO ÇEKLERİ	XXX		
646 KAMBIYO KARLARI		XXX	
(Kambiyo Karı Oluşması)			
_____ 31/12/201X _____			
656 KAMBIYO ZARARLARI	XXX		
103.02 EURO ÇEKLERİ		XXX	
(Kambiyo Zararı Oluşması)			

-BANKALAR-

- Banka hesabında TL ve döviz cinsinden paralar tutulduğu için TL cinsinden kıymetler mukayyet değerle, döviz cinsinden değerler ise, Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan ilgili döviz alış kuru ile değerlendirilir.
- Bankalar hesabının envanteri yapılırken öncelikle bankalar hesabı ile ilgili yanlış ve eksik kayıtların düzeltilmesi yapılarak muhasebe kayıtlarının banka ekstreleri ile uyumu sağlanır.
- Bankalarda bulunan yabancı para mevcutlarının dönem sonunda mutlaka değerlendirme işlemi yapılarak oluşan kur farklarının ilgili hesaplara alınması gerekir.

Kambiyo Karı oluşması

_____ 31/12/201X _____			
102.02 XYZ BANKASI (EURO) 646 KAMBIYO KARLARI	XXX	XXX	

Kambiyo Zararı oluşması

_____ 31/12/201X _____			
656 KAMBIYO ZARARLARI 102.02 XYZ BANKASI (EURO)	XXX	XXX	

- Mevduat ve Kredi sözleşmelerine dayanan alacaklar değerlendirilme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınır.

ÖRNEK;

VUK
281.md

Hesap	Borç	Alacak	Borç Bakiyesi
102.04 XYZ Bankası	374.245,24	12.547,24	361.698,00
102.04.01 XYZ Bankası Vadesiz	254.245,24	12.547,24	241.698,00
102.04.02 XYZ Bankası Vadeli	120.000,00	0,00	120.000,00
102.05 ABC Bankası Vadeli	60.000,00	0,00	60.000,00

Anapara	Başlangıç Vade	31.12.2013'e Kalan Gün	Bitiş Vade	Toplam Gün	Vade Sonu Tutar	Faiz Oranı	VUK Faizi
120.000,00	10.10.2016	82	09.04.2016	181	125.430,00	9	2.460,00
60.000,00	20.11.2016	41	19.03.2016	119	61.586,67	8	546,67

$$\text{Faiz} = \frac{A \times N \times T}{360 \times 100} \quad \frac{120.000 \times 9 \times 82}{36000} = 2.460,00$$

$$\frac{60.000 \times 8 \times 41}{36000} = 546,67$$

31/12/201X			
181 GELİR TAHAKKUKLARI		2.555,67	
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR		451,00	
642 FAİZ GELİRLERİ			3.006,67
	2.460,--		
	546.67		

-DİĞER HAZIR DEĞERLER-

Kredi Kartı Slipleri ;

- Satış bedeli işletmenin hesabına hemen geçilecek ise, kredi kartı slip tutarı

108 DİĞER HAZIR DEĞER hesabına

- Satış bedeli, banka ile yapılan sözleşme gereği belli bir süre sonra hesaba geçecekse

127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR hesabına kaydedilir.

ALACAKLAR

Alacaklar **mukayyet değer** ile değeri lenirler.

Mukayyet değer ölçüsü uygulanmadan önce alacaklar içinde **şüpheli ve değersiz alacaklar** varsa saptanır ve bunlar muhasebe kayıtlarıyla düşüldükten sonra geriye mukayyet değer ölçüsü Alacakların envanter ve hesaplarla ilgili olarak **d** **tahakkuklarının** yapılma

Bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir.

VUK 258-330

VUK 281

- Dövizli alacaklarda mukayyet değer ile değerlendirilir.
- Dövizli alacakların mukayyet değerine Maliye Bakanlığınca açıklanan döviz alış kuru üzerinden yapılacak kur değerlemesi sonuçlarının ilave edilmesi gerekmektedir.

İhracat kaynaklı yurt dışı alacakları da dönem sonu itibariyle kur değerlemesine tabi tutulur.

-İHRACATDA KUR ARTIŞI

31/12/201X		
120 ALICILAR	XXX	
601 YURT DIŞI SATIŞLAR		XXX
601.99 KUR FARKLARI		
-İHRACATDA KUR AZALIŞI		
31/12/201X		
612 DİĞER İNDİRİMLER(-)	XXX	
120 ALICILAR		XXX

ŞÜPHELİ HALE GELEN ALACAKLAR

➤ Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartı ile;

➔ Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar

➔ Dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar

★ Teminata bağlanmış alacaklar için karşılık ayrılmaz

VUK MD.323

ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Şüpheli hale gelen alacaklar için değerlendirme gününde tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Karşılık ayırmanın şartları

Alacak Ticari karın el ile ilgili olmalıdır.

Mükellef Bilanço esas muhasebe kayıtlarında

Alacak Zamanında tahsil gösterilen hesap değeridir.

Alacak Teminatsız olmalıdır.

Karşılık ayrılacak alacak Tahakkuk etmiş olmalıdır.

Bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir.

ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI AYRILMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- ✓ Kampanyalı (ön ödemeli) satışlardan doğan alacaklar ve avans mahiyetindeki alacaklar için karşılık ayrılamaz.
- ✓ 334 sayılı VUK Genel Tebliği'ne göre alacağın ilgili dönem kayıtlarına girmiş olması ve KDV beyannamelerinde beyan edilmiş olması şartıyla, KDV içeren şüpheli alacaklarda katma değer vergisi için de karşılık ayrılabilir.
- ✓ Aciz vesikasına bağlanan alacaklarda alacağın tamamı için değil bu vesikada yer alan tutar kadar karşılık ayrılabilir.
- ✓ Yurt dışından olan alacaklar içinde dava açıldığının dış temsilciliklere onaylatılması şartıyla karşılık ayrılabilir . (VUK md 323)
- ✓ Döviz endeksli veya döviz cinsinden olan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılmasına karar verilmesi halinde, bu alacağa bağlı olarak ortaya çıkan kur farkları da şüpheli alacak kabul edilerek karşılık ayrılır.

ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI AYRILMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- ✓İştiraklerden olan alacaklar için karşılık ayrılabilir.
- ✓İflas halindeki kişilerden olan alacaklar için karşılık ayrılabilir
- ✓Ferdî işletme ve şahıs şirketlerinde şirketin ortaklarından olan alacakları için karşılık ayrılamaz.
- ✓Şahıs şirketlerinden (Kollektif ve Adi Ortaklıklar) olan alacaklarda TTK hükümlerine göre tüm ortaklar bütün mal varlıklarıyla müteselsilen sorumlu olduklarından şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için şirket tüzel kişiliği ve ortakların hepsi için takibata geçilmiş olması gerekmektedir.
- ✓Ciro edilmek suretiyle gelen senet bedelinin ödenmemiş olması durumunda, şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için bu senedi ciro eden kişi hakkında takibat yapılmış olması gerekir.

ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI AYRILMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- ✓ Kefaletle bağı olan alacaklarda asıl borçlunun yanı sıra kefil nezdinde de takibata geçilmiş olması gerekir.
- ✓ Hatır senetleri için şüpheli alacak karşılığı ayrılamaz.
- ✓ TMSF' ye devredilen bankalarda bulunan mevduat ve repo hesapları için karşılık ayrılamaz
- ✓ Grup içi firmalardan olan alacaklar için şüpheli alacak ayrılabilir.

Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılacak Dönem

Borçlusu tarafından vadesinde ödenmeyen alacaklar kanuni yollara hangi dönemde başvurulmuşsa alacak o dönemde şüpheli hale geleceğinden, karşılık da söz konusu dönemde ayrılacaktır.

Alacağın vadesi ile kanuni yollara başvurulması farklı dönemlere rastlarsa, karşılık vadenin dolduğu yılda değil, gerekli kanuni şartların sağlandığı yılda ayrılacaktır.

Şüpheli alacak uygulaması ihtiyari bir uygulamadır. Alacak şüpheli hale geldiği dönemde karşılık ayrılmadığı durumda, ihtiyariliğin karşılık ayırmama yönünde kullanıldığı kabul edilerek, daha sonraki dönemlerde bu alacak için karşılık ayrılamaz. Aksine mahkeme kararı mevcuttur.

ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Şüpheli alacaklarda muhasebeleştirme

15/08/201X		
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR 121 ALACAK SENETLERİ	XXX	XXX
31/12/201X		
654 KARŞILIK GİDERLERİ 129 ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI	XXX	XXX

ŞÜPHELİ ALACAKLAR

Alacak sonradan tahsil edildiğinde

_____ 15 /10/201X _____			
100/102 KASA/BANKA 128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	XXX	XXX	
_____ 15 /10/201X _____			
129 ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI 644 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR	XXX	XXX	

DEĞERSİZ ALACAKLAR

VUK 323

DEĞERSİZ ALACAKLAR

Şirket avukatlarının alacağın takibi için yapılan işlemlerin sonuçsuz kaldığı yolundaki görüşüne istinaden değersiz alacak kaydı yapılamaz

DEĞERSİZ ALACAKLAR

- ✓ *Değersiz alacaklar bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleri ile zarara geçirilerek yok edilirler.*
- ✓ *İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bu madde hükmüne giren değersiz alacakları, **gider kaydedilmek suretiyle yok edilirler.***
- ✓ **Bir alacağın değersiz alacak sayılabilmesi için tüm hukuki yolların tüketilmiş olması gerekir.**
- ✓ Borçlunun iflas etmiş olması tek başına değersiz alacak yazmak için yeterli değildir.

Kanaat getirici vesikalara örnek

- ✓ Borçlunun gaipliğine ilişkin mahkeme kararı,
- ✓ Konkordato ilan edildiği durumda alacaklının borçluyu ibra ettiği tutar,
- ✓ Alacağın olmadığını ifade eden mahkeme tutanakları,
- ✓ Borçlunun herhangi bir malvarlığı bırakmadan ölümü ve mirasçılarının da mirası red kararı,
- ✓ Borçlunun memleketi terk ettiği ve haczi mümkün mal bulunmadığını gösteren belgeler,
- ✓ Mahkeme huzurunda sulh suretiyle alacağın bir kısmından vazgeçilmesi,

Değersiz Alacağın Zarar Yazılacağı Dönem

Şüpheli alacak karşılığından farklı olarak,
işletme hesabı esasında defter tutan
mükellefler de değersiz alacaklarını gider kaydetmek suretiyle zarar yazabilirler.

Değersiz hale gelen alacakların zarar yazılması alacağın amortismanı niteliğindedir.

Alacakların değersiz alacak niteliğini aldıkları dönemde zarar yazılması gerekir. İlgili yılda zarara geçirilmeyen değersiz alacağın, sonraki yıllarda zarar yazılabilmesi mümkün değildir.

Vazgeçilen Alacaklar (VUK 324 md)

Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından
vazgeçilmesi

Alacaktan vazgeçildiği yılın sonundan
başlayarak üç yıl içinde zararla itfa edilme

Birleşme, tasfiye devir ve ölüm hallerinde süre
beklenmemeli

VUK 324

Vazgeçilen Alacaklar

Vazgeçilen alacakları değersiz alacaklardan ayıran en önemli husus sulh yoluyla alacaktan vazgeçme halidir.

Sulh yolunun kabul edilebilmesi için sulhun yine de mahkeme sürecinde ve mahkeme vasıtasıyla sağlanmış olması kanaat verici vesika oluşturmak için gereklidir.

A şahsından olan 10.000. TL alacak, ilgili adına açılan davanın kaybedilmesi sonucunda değersiz alacak niteliği kazanmıştır. Bu durumda yapılacak muhasebe kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

• Alacaklının muhasebe kaydı

_____ / _____ /201X _____			
659/689 DİĞER OLAGAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR	XXX		
120 ALICILAR HESABI		XXX	

Vazgeçilen Alacaklar

Borçlunun muhasebe kaydı

320 SATICILAR	XXX	
546 VAZGEÇİLEN BORÇLAR		XXX
546 VAZGEÇİLEN BORÇLAR	XXX	
679 DİĞER OLAGAN DIŞI GELİR VE KARLAR		XXX

İzleyen üç yılda zararlar mahsup edilemezse üçüncü yılda matraha ilave edilir

VUK 324

ALACAK VE BORÇ SENETLERİ REESKONTU

Reeskont, işletme aktifinde veya pasifinde yer alan alacak ve borç senetlerinin değerleme günündeki gerçek değerine indirgenmesidir.

✓**Şartları**

- Alacak veya borç senede veya çeke bağlı olmalıdır.
- Senet, vade içermelidir.
- Senedin vadesi değerleme günü itibariyle gelmemiş olmalıdır.
- Senet bilançoda yer almalıdır.
- Senet kazancın elde edilmesine yönelik olmalıdır.
- Borç senedi veya çeki gider veya maliyet özelliği taşımaktadır

14.12.2014 tarihinden itibaren yapılacak olan reeskont işlemlerinde % 9 oranı uygulanacaktır.

VUK md. 281-
285

REESKONTTA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- Bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri dışında kalan ve bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için reeskont işlemi ihhtiyaridir.
- Ancak alacak senetlerini reeskonta tabi tutan kuruluşlar, borç senetlerini de reeskonta tabi tutmak zorundadır. Kısmi reeskont işlemi yapılamaz. Örneğın; alacak senetlerinin bir kısmını reeskonta tabi tutup, diğer kısmını tutmamak olmaz.
- Bankalara Teminata ve tahsilata verilen senetler için reeskont hesaplanabilir.
- Kampanyalı (ön ödemeli) satışlarla ilgili olarak alınan senetler için reeskont hesaplanamaz.
- Hatır senetleri için reeskont hesaplanamaz.

VUK md. 281-
285

REESKONTTA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- Yıllara sari inşaat dolayısı ile alınan senetler için reeskont hesaplanamaz.
- Vadesi belli olan senetsiz alacak ve borçlar için reeskont hesaplanamaz.
- Müflisten olan alacaklar için reeskont hesaplanamaz.
- Senet tutarı KDV’de içeriyorsa, KDV hasılat unsuru olmadığından, reeskont işlemi yapılırken bu kısım senet bedelinden düşölüp düşölmeyeceğı tartışmalıdır
- Finansal kiralama işlemlerinde kiralayan tarafından aktifleştirilen alacak tutarının reeskonta tabi tutulması mümkün bulunmamaktadır.
- Vade içermeyen senetler için reeskont işlemi yapılamayacaktır. Vade, reeskont hesaplamasında teknik bir gerekliliktir.

VUK md. 281-
285

REESKONTTA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

- Döviz cinsinden senetli alacak ve borçlar ile çekler reeskonta tabi tutulur.
- Maliye Bakanlığı 30.04.2013 tarih ve 64 sayılı Vergi Usul Kanunu sirküleri ile vadeli çeklerde reeskont uygulaması yapılacağını kabul etmiştir.
- Dövizli çeklerde LIBOR (Londra Bankalar arası Faiz Oranı) esas alınır.
- 31/12/2017 tarihine kadar, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersizdir.”*

REESKONT HESAPLAMA

- Reeskont şu formülle hesaplanacaktır:
- $F = A - [A \times 360 / 360 + (M \times T)]$
- F=Reeskont tutarı,
- A=Nominal değer,
- M=Faiz oranı
- T=Vade (vadeye kalan gün sayısı)

ÖRNEK

GİZ A.Ş'nin 31.12.20XX tarihi itibariyle bilançosunun aktifinde kayıtlı 90 gün vadeli, nominal bedeli 100.000 TL olan bir adet alacak senedi bulunmakta ve senet üzerinde faiz oranı yer almamaktadır.

Merkez Bankası kısa vadeli avans işlemleri için belirlediği oran **% 11** dur.

İç iskonto formülüne göre

$$F=100.000.-[100.000 \times 360/360+(90 \times 0.11)]$$

$$F=100.000.-[36.000.000/369.90]$$

$$F=100.000.-97.323.60$$

$$F= 2.676.40$$

•**Dövizli senetlerde reeskont tutarı önce döviz bedeli üzerinden hesaplanır.**

- Daha sonra bu tutar kur değerlemesine tabi tutularak reeskont tutarına ulaşılır.
- Dönem sonunda hesaplanarak dönem kazancının tespitinde dikkate alınan reeskont giderleri izleyen dönemin başında reeskont geliri yazılarak (122 veya 222 no.lu hesap) kapatılır

ÖRNEK

Bir işletmenin aktifinde 31.12.201X tarihi itibarıyla **100 gün vadeli 7.000 \$ (10.500.TL olarak kayıtlı) tutarında alacak senedi (senette faiz oranı % 10 olarak belirtilmiştir) ve 10.000.TL tutarında 40 gün vadeli çeki bulunduğunu varsayalım.**

TC Merkez Bankası avans işlemleri reeskont oranı **%11'dir**. Dönem sonu \$ kurunun 1.82 TL/\$ olduğunu kabul edelim. Bu durumda reeskont tutarı şöyle hesaplanacaktır.

ÖRNEK

Dövizli Senet Değerlemesi

$$F = 7000 - [7000 \times 360/360 + (100 \times 0.1)]$$

$$F = 7000 - [2.520.000/370]$$

$$F = 7000 - 6810$$

$$F = 190 \$$$

$$F = 190 \times 1.82 = 345.8.-TL$$

$$\text{Senet değeri: } 7000 \times 1.82 = 12.740.-TL$$

$$\text{Kur farkı geliri: } (12.740.-10.500=) 2.240-TL$$

Vadeli çek değerlemesi

$$F = 10.000.- [10.000. \times 360/360 + (40 \times 0.11)]$$

$$F = 10.000.- [3.600.000/364.40]$$

$$F = 10.000.-9.879,25$$

$$F = 120,75.TL$$

-Muhasebe kayıtları şöyle olacaktır:

31/12/201X		
121 ALACAK SENETLERİ	2.240,00	
646 KAMBIYO KARLARI		2.240,00
Dövizli senet dönem sonu değerlemesi		
31/12/201X		
657 REESKONT FAİZ GİDERLERİ	466,55	
657.01 Gider niteliğinde 345,80		
657.03 Gider niteliğinde 120,75		
122 ALACAK SEN. REESKONTU	466,55	
Dönem sonu reeskont hesaplanması		

-Muhasebe kayıtları şöyle olacaktır:

01/01/201X		
122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU	466,55	
647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ		466,55
647.01 Mali gelir nit. 345,80		
647.03 Mali gelir nit. 120,75		
Önceki yıl ayrılan reeskontların iptali		

TİCARİ BORÇLAR

İşletme ticari borçları şu borç kalemlerinden oluşur.

- Satıcılar (satıcılara senetsiz borçlar),
- Borç Senetleri,
- Alınan Depozito ve Teminatlar,
- Alınan Avanslar,
- Diğer Ticari Borçlar.

VUK md. 285

TİCARİ BORÇLAR

- İşletme yabancı kaynakları içinde yer alan ve ticari borçlar olarak nitelendirilen borçlar, işletmelerin **ticari işlemleri çerçevesinde doğan borçlardır. Ticari faaliyetle ilgili olmakla birlikte bir ticari işlem sonucu oluşmayan borçlar işletme bilançosunun bu kalemi içinde gösterilmez. Bu tür borçlar diğer borçlar içinde gösterilir.**
- Mukayyet değeri** ile değerlendirilir.
- Ticari borçlar vadelerine göre kısa ve uzun vadeli olmak üzere ikiye ayrılır.

VUK md. 285

➤ **ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR**

Alınan depozito ve teminatlar diğer borçlar gibi mukayyet değeri ile değerlendirilir.

➤ **ALINAN AVANSLAR**

Avans; belirli veya belirsiz bir iktisadi kıymeti veya hizmeti belli bir zamanda belli kişiden almak veya kişiye satmak amacıyla alım-satım bedeline mahsuben alıcı tarafından verilen satıcı tarafından da alınan ön ödeme niteliğinde bir bedeldir.

➤ Döviz olarak alınan avansların mukayyet bedeli, Maliye Bakanlığınca yayımlanan kur üzerinden yapılacak kur değerlemesi sonucuna göre düzeltilir. Kur değerlemesinde tespit edilecek lehte kur farkları gelir (646 no.lu hesap), aleyhte kur farkları da gider (656 no.lu hesap) kaydolunacaktır.

STOKLAR

Tanımı ve stok hesapları

Stoklar işletmenin üretimde kullanmak veya satmak amacı ile edindiği ilk madde ve malzeme ticari mal yarı mamul, mamul hurda gibi varlıklar ile kendi ürettiği benzeri nitelikteki iktisadi kıymetleri ifade eder.

Başlıca stok değerlendirme yöntemleri

- Maliyet bedeli: V.U.K'na göre stoklar **genel** olarak maliyet bedeli ile değerlendirilir.
- Piyasa değeri (Emsal)

VUK md. 274

Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.

Stok Değerleme Yöntemleri

- **Fiili Maliyet Yöntemi**
- **Ortalama Maliyet Yöntemi**
 - Basit Ortalama Maliyet Yöntemi
 - Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi
 - Hareketli Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi
- **FIFO (İlk Giren İlk Çıkar) Yöntemi**
- **Standart Maliyet Yöntemi ile Değerleme**

Satın Alınan Emtianın Değerlemesi

Satın alınan emtiada, maliyet bedeline aşağıdaki unsurların girmesi gerekir:

- **Satın alma bedeli.**
- Malın iş yerine getirilmesine kadar ödenen **nakliye ve sigorta giderleri.**
- Ödenen **alış komisyonları.**
- İthal edilen emtianın **CİF bedeli, gümrükte ödenen vergiler** ve emtianın gümrükten işyerine gelinceye kadar yapılan **nakliye, komisyon ve benzeri giderler.**
- **İthalat teminatları için ödenen faiz ve komisyonlar.**
- Emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan **kur farkları.**

Kur farkında ve finansman giderlerinde seçimlik durum

- **Stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak aleyhte kur farklarının ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya malın maliyetine intikal ettirilmesi mükelleflerin seçimine bırakılmıştır.** (VUK 238 Sıra No'lu Genel Tebliğ)
- Emtianın işletmenin stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan **lehte kur farklarının maliyetten düşülmesi, daha sonrasında ortaya çıkan lehte kur farklarının ise doğrudan gelir yazılması veya malın maliyetinden düşülmesi,** mükellefin tercihinine bırakılmıştır. (VUK 334 Sıra No'lu Genel Tebliğ)
- İşletmelerin **finansman temini amacıyla bankalardan veya benzeri kredi kurumlarından aldıkları krediler için ödedikleri faiz ve komisyon giderlerini** doğrudan **gider** olarak kaydedebilecekleri gibi, diledikleri takdirde **malın maliyetine** de kaydedebilirler (VUK 238 Sıra No'lu Genel Tebliğ)

ÖRNEK:

A firması İstanbul ili Bayrampaşa ilçesinde tekstil ürünleri alım satımı yapmaktadır. 25.11.2016 tarihinde merkezi Bursa da olan B firmasından 10.000,00.-TL + KDV tutarında tekstil malı almıştır. Malın Bursa'dan İstanbul'a nakliyesi için nakliye firmasına 500,00.-TL + KDV ödeme yapılmıştır. Diğer taraftan aynı gün mal alımına aracılık eden pazarlama firmasına 600,00.-TL +KDV komisyon bedeli ödenmiştir.

Ticari mal alımı muhasebe kaydı

25/11/201X		
153 TİCARİ MALLAR HS	10.000	
153.01 Tekstil Ticari Mali		
191 İND. KATMA DEĞER VERGİSİ HS	800	
320 SATICILAR HS		11.800
320.01 B firması		

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

Nakliye bedeli muhasebe kaydı

25/11/201X			
153 TİCARİ MALLAR HS	500		
153.01 Tekstil Ticari Mali			
191 İND. KATMA DEĞER VERGİSİ HS	90		
100 KASA		590	

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

Komisyon bedeli muhasebe kaydı

25/11/201X		
153 TİCARİ MALLAR HS	600,00	
153.01 Tekstil Ticari Mali		
191 İND. KATMA DEĞER VERGİSİ HS	108,00	
100 KASA		708,00

İmal Edilen Emtianın Değerlemesi

İmal edilen (üretilen) emtianın (tam ve yarı mamul mallar) maliyet bedeli aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder.

- Mamulün vücuda getirilmesinde sarf olunan iptidai ve **ham maddelerin bedeli.**
- Mamule isabet eden **işçilik**
- **Genel imal giderlerinden** mamule düşen hisse
- **Genel idare giderlerinden** mamule düşen hisse; (Bu hissenin mamulün maliyetine katılması ihtiyaridir.)
- Ambalajlı olarak piyasaya arz edilmesi zaruri olan mamullerde ambalaj malzemesinin bedeli.

ÖRNEK:

X A.Ş. mutfak dolapları üretmektedir. Üretilen mutfak dolaplarını için katlanılan maliyetler şu şekildedir;

Direkt ilk madde ve malzeme gideri	2.500-TL
Direkt işçilik gideri.....	500-TL
Genel Üretim Gideri.....	400-TL
Toplam imalat gideri.....	3.400-TL

muhasebe kaydı

_____ / _____			
710 DİREKT İLK MAD. VE MALZ. GİD. HS	2.500		
150 İLK MADDE VE MALZEME HS		2.500	
_____ / _____			
711 DİREKT İLK MAD. VE MAL.GİD.YAN. HS	2.500		
710 DİREKT İLK MAD. VE MALZ. GİD. HS		2.500	
_____ / _____			
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HS	3.400		
711 DİREKT İLK MAD.VE MAL.GİD.YAN.HS		2.500	
721 DİREKT İŞÇİLİK YAN. HS		500	
731 GENEL ÜRETİM GİDİ YAN.HS		400	

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

muhasebe kaydı

31/12/201X			
152 MAMÜLLER HS	3.400		
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HS		3.400	
31/12/201X			
620 SATILAN MALLAR MALİYETİ HS	3.400		
152 MAMÜLLER HS		3.400	

Emtiada Düşük Bedelle Değerleme

Emtianın maliyet bedeline nazaran değerleme günündeki satış bedelleri % 10 ve daha fazla bir düşüklük gösterdiği hallerde mükellef maliyet bedeli yerine emsal bedeli ölçüsünü uygulayarak değerlendirme yapabilir.

Mükelleflerin isteğine bağlı olan bu değerlendirme şeklinde kriter olan satış fiyatı, mükellefin kendi satış fiyatı değil piyasada oluşan ortalama fiyattır. Bu nedenle dönem sonu stoklarını emsal bedelle değerlemek isteyen mükellefin, mal maliyet bedelinin piyasadaki o mala ilişkin genel satış fiyat düzeyinin % 10 ve daha fazla altında kaldığını ispatlaması gerekir.

VUK md.
274

VUK md.
267

Örnek: Dönem sonu stok miktarı 200 birim olan, söz konusu malın, işletmedeki birim maliyet bedelinin 55 TL ve değerlendirme günü itibariyle piyasada oluşan fiyatının 48 TL olması halinde,

piyasada oluşan fiyat, maliyet bedelinin % 10'undan daha fazla oranda düşük olduğundan, işletme emsal bedelle değerlendirme yapılabilir.

AYLAR	SATIŞ MİKTARI	SATIŞ FİYATI (TL)	TUTAR (TL)
EYLÜL	40	55.-	2.200.-
EKİM	55	49.-	2.695.-
KASIM	40	47.-	1.880.-
ARALIK	45	48.-	2.160.-

VUK md.
267

Birinci sıra: (Ortalama fiyat esası) Aynı cins ve nevideki mallardan **sıra ile değerlemenin yapılacağı ayda veya bir evvelki veya bir daha evvelki aylarda satış yapılmışsa**, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre mükellef tarafından çıkarılacak olan "Ortalama satış fiyatı" ile hesaplanır. Bu esasın uygulanması için, aylık satış miktarının, emsal bedeli tayin olunacak her bir malın miktarına nazaran % 25'ten az olmaması şarttır.

31.12.201X		
157- Diğer Stoklar	11.000-	
01- Değeri Düşen Mallar		
153- Ticari Mallar		11.000-
01- A Ticari Mali		
31.12.201X		
654- Karşılık Giderleri	1.200-	
01- Değeri Düşen Mallar		
158- Stok Değer Düş. Karş.		1.200-
01- A Ticari Mali		

Kıymeti Düşen Emtiada Değerleme

- Yangın, deprem ve su basması gibi afetler,
- Bozulmak, kırılmak, çürümek, çatlamak, paslanmak gibi haller de; İktisadi kıymetlerinde önemli bir azalış olan emtia emsal bedeli ile değerlendirilir. (VUK 278) Bu haller dışında, örneğin çalınma veya kaybolma suretiyle emtiada meydana gelen kayıplar için bu hükmün uygulanması mümkün değildir.

VUK md.
278

Kıymeti Düşen Emtiada Değerleme

Emtiadaki kıymet kaybı dolayısıyla takdir komisyonuna başvurulup, emsal bedeli tespitinin istenmesi gerekir. Stoklarında meydana gelen bir azalmanın takdir edilmesi talebinde bulunan bir mükellefin;

- Değer düşüklüğüne yol açan olayı,
- Stokunda iddia ettiği miktarda mal bulunduğunu,
- Değer düşüklüğünün Yangın, deprem ve su basması Bozulmak, kırılmak, çürümek, çatlamak, paslanmak gibi haller sayılan olaylardan kaynaklandığını, ispatlaması gerekir.

ÖRNEK:

İstanbul ikitelli organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren X limited şirketi oto yedek parça ticari yapmaktadır. 25.11.2013 tarihinde meydana gelen sel ve su felaketinde stoklarında bulunan 50.000,00.-TL tutarındaki malların %50 değer kaybına uğradığı 27.11.2013 tarihindeki takdir komisyonu kararı ile tespit edilmiştir. Değeri düşün mallar 12.12.2013 tarihinde 30.000,00.-TL +KDV tutarına satılmıştır.

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

muhasabe kaydı

25/11/201X		
157 DİĞER STOKLAR HS	50.000	
153 TİCARİ MALLAR HS		50.000
27/11/201X		
654 KARŞILIK GİDERLERİ HS	25.000	
158 STOK DEĞ. DÜŞ. KARŞ. HS		25.000
12/12/2013		
120 ALICILAR HS	35.400	
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HS		30.000
391 HESAPLANAN KDV		5.400
./..		

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

muhasebe kaydı

12/12/201X		
623 DİĞER SATIŞARIN MALİYETİ HS	50.000	
157 DİĞER STOKLAR HS		50.000
12/12/201X		
158 STOK DEĞER DÜŞ. KARŞ. HS.	25.000	
644 KONUSU KALMAYAN KARŞ.HS		25.000

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

Zayi olan mallar

Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere , Zayi olan malların ekonomik değeri yoksa satışı da söz konusu değildir. Alış vesikalarındaki KDV, hesaplanan KDV'ne ilave edilmelidir.

KDV
30/c

ÖRNEK

Gebze organize sanayi bölgesinde 21.11.2016 tarihinde kağıt alımı satımı yapılan bir firmada çıkan yangın sonucu 40.000,00.-TL değerindeki kağıt ürünü tamamen yanmıştır. Firma 22.11.2016 tarihinden takdir komisyonuna başvurarak değer tespiti talep etmiş 23.11.2016 tarihinde takdir komisyonu, kağıt ticari malın değerinin olmadığı kararını vermiştir.

_____ 23/11/2016 _____		
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD.ZAR. HS.	47.200	
153 TİCARİ MALLAR HS		40.000
391 İlave Edilecek KDV		7.200

Çalınan Malların Değerlemesi

Vergi idaresi, ticari işletmelerde malların çalınması, yahut dolandırıcılık sonucu işletmelerin zarara uğraması halinde bu zararın vergi matrahı ile ilişkilendirilmesini kesin olarak kabul etmemektedir. Kaybolan veya çalınan malların maliyet bedelleri, kaybolma veya çalınma olayının **polis raporu veya benzeri belgelerle kanıtlanması halinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak kayıtlara alınır.**

Kaybolma veya çalınma olayının **polis raporu veya benzeri belgelerle kanıtlanamaması durumunda söz konusu mallar işletmeden çekilmiş kabul edilir** ve fatura düzenlenerek emsal bedellerinin hasılat yazılması gerekir.

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

ÖRNEK:

İstanbul ili fatih ilçesinde cep telefonu satışı yapılan firmada yapılan hırsızlık sonucu maliyet bedeli 10.000,00.-TL +KDV tutarında olan cep telefonu çalındığı polis raporu tespit edilmiştir

_____/....../201X _____			
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD.ZAR. HS.	11.800		
689.10 Kanunen Kabul Edilmeyen Gid.Hs			
153 TİCARİ MALLAR HS		10.000	
391 HESAPLANAN KDV		1.800	

Vade ve fiyat farkı

Vade farkları, mal bedelinin peşin ödenmemesi nedeniyle, peşin satış fiyatına ek olarak yapılan ödemelerdir. Vade farkları, malın alınma aşamasında belli olup: alış faturasında açıkça gösterilmiş veya alış fiyatı içinde gizlenmiş olabileceği gibi, ödemelerdeki gecikme nedeniyle sonradan da doğabilir. **Alış faturasında açıkça gösterilen veya alış fiyatı içinde gizlenmiş olan vade farkları maliyete dahildir.** Bunlar, malın iktisabı aşamasında kesinleşen maliyet unsurlarıdır.

ÖRNEK:

Firma 18.11.2016 tarihinde 50.000,00.-TL + KDV tutarındaki malı 7 gün vadeli almıştır. Malı bedelini vadesinde ödeyememesi üzerine satıcı 500,00.-TL+KDV tutarındaki vade farkı faturası düzenleyip firmaya göndermiştir.

muhasebe kaydı

18/11/201X		
153 TİCARİ MALLAR HS	50.000	
191 İND. KATMA DEĞER VERGİSİ HS	9.000	
320 SATICILAR HS		59.000
../.../201X		
153 TİCARİ MALLAR HS	500	
191 İND. KATMA DEĞER VERGİSİ HS	90	
320 SATICILAR HS		590

İskontolar ve Primler

Faturada yer alan **iskonto sonrası tutar, malın satın alma bedelidir.** Alış faturasında tek kalem mal varsa sorun yoktur. Ancak, faturada birden fazla mal yer alıyorsa ve iskonto tek kaleminde gösterilmişse; yapılan iskonto faturadaki mallar arasında orantı yoluyla dağıtılmalıdır.

Buna karşılık, daha önce alınmış bir malla ilgili olarak, **belirlenen vadeden önce ödemediği dolay, sonradan yapılan erken ödeme iskontosu maliyet bedelinden düşülmez, gelir yazılır.** (26 Seri No.lu KDV Genel Tebliği)

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

muhasebe kaydı

ÖRNEK

A firması mal aldığı B firmasına , dönem sonunda yıl içinde fazla mal aldığı için 10.000.- TL+ KDV tutarında ciro primini satıcı firmaya göndermiştir.

31/12/201X		
320 SATICILAR HS	11.800	
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HS		10.000
391 HESAPLANAN KDV		1.800

Ciro primleri (Bedelsiz Mal Alımı)

Ciro primine karşılık bedelsiz mal gönderilmesi halinde ciro primi gelir yazılır, bu tutar aynı zamanda bedelsiz alınan malın alış bedeli olarak kaydedilir.

Söz konusu mallar işletme aktifinde bu bedelle gösterilir.

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

ÖRNEK Bir işletme lehine, mal aldığı işletme, dönem sonunda 10.000.- TL tutarında ciro primi dekont etmiş ve karşılığında bedelsiz mal göndermiştir. KDV oranı %18'dir.

muhasabe kaydı

31/12/201X		
153 TİCAARİ MALLAR	10.000	
191 İND.KDV	1,800	
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HS		10.000
391 HESAPLANAN KDV		1.800

Yurtdışından Gelen İskontolar, Fiyat Farkları

- Yurtdışından gelen yıl sonu ıskontoları veya fiyat farkları da doğrudan gelir yazılır. Önceleri idarenin görüşü bu tutarlar için KDV'li fatura düzenlenmesi gerektiği yolunda idi
- Ancak son dönemde idare görüşünü değiştirdi. Buna göre fiyat farkına konu malların ithalatı sırasında KDV'sinin gümrüğe ödendiği ve ilgili ayda indirim konusu yapıldığı dolayısıyla fiyat farkları için gümrükte ödenen KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı ve credit note düzenlendiği dönemde düzeltilmesi gerektiği açıklandı. Kesinleşen görüşe göre düzeltme işlemi beyanname üzerinde yer alan ilave edilecek KDV kısmında yapılacaktır.

İşletmeden Çekilen Emtia

Teşebbüs sahibinin eşinin çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler gider kaydedilmez, **Bunlar tarafından alınan veya çekilen iktisadi kıymetlerin emsal bedeli değerlendirilir.** (GVK mad.41)

Ayın Ücret Olarak Ödenen Emtia

Hizmet karşılığı olarak verilen ayınlar, verildiği gün ve yerdeki perakende fiyatlar ile değerlendirilir. Aynı değerin verildiği gün ve yerde, bu tür satışlar için uygulanan birden fazla fiyat varsa, bunların ortalaması esas alınır. (GVK mad 63)

Katma Değer Vergisi Yönünden Emsal Bedelle Değerleme

Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde, matrahın emsal bedeli veya emsal ücreti dir.

Ayrıca, bedel belli olmakla birlikte, emsallerine göre açık şekilde düşükse ve bu düşüklük mükellef tarafından haklı bir sebeple izah edilmezse, söz konusu düşük bedel yerine emsal bedeli veya emsal ücreti KDV matrahı olarak dikkate alınır.

Katma Değer Vergisi Yönünden belgesiz mal bulundurma

Fiilî yada kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğu veya belgesiz hizmet satın alındığının tespiti halinde, bu alışlar nedeniyle ziyaa uğratılan katma değer vergisi, belgesiz mal bulunduran veya hizmet satın alan mükelleften aranır.

Belgesiz mal bulundurdukları veya hizmet satın aldıkları tespit edilen mükelleflere, bu mal ve hizmetlere ait alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen mal ve hizmetlerin tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi, alışlarını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarhedilir. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır. (KDV kanunu 9)

KDV md.
27

Konsinye Mallar

Konsinye mal, bir işletmenin satılması amacı ile başka işletmeye gönderdiği maldır. Bu gönderilen mal herhangi satış işlemi içermez. Dolayısıyla konsinye olarak gönderilen **mal gönderen işletmenin aktifinde kayıtlı olmakla beraber, fiili stoklan içinde yer almaz.**

Konsinye mal veren işletmeler bu malları stoklar hesabının detayında izler. Bu mallar envanter ve değerlemede bu işletmenin stokları arasında gösterilir. **Konsinye mal kabul eden işletmeler ise konsinye mal gelmesi ile herhangi bir işlem yapmayacaklardır. Durumu nazım hesaplarda takip edebilirler.**

- İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

muhasebe kaydı

ÖRNEK

A firması 10.000,00 .- TL + KDV tutarındaki malı B firmasına konsinye olarak göndermiştir.

../..../201X		
153 TİCARİ MALLAR HS	10.000	
153.09 Konsinye Gönderilen Mallar		
153 TİCARİ MALLAR HS		10.000
153.01 Stoklardaki Mallar		

Fire Oranlarının Tespiti ve Geçerli Oranlara Uygunluğu

İşletmenin gerek üretim ve gerekse ticari fire oranlarının tespitinin yapılması gerekir. Bu oranlar üretimde ve ticaretle (kaydi-fiili miktar dengeleri kontrol edilmek suretiyle) tespit edilir.

- Fiili fire oranları şirketteki imalatın yapısına, benzer sektörlerdeki nispetlere, kapasite raporundaki prensiplere ve varsa Sanayi ve Ticaret odası kriterlerine uygun olmalı, (varsa) mevcut resmi fire oranlarını aşmamalıdır. Aksi halde uygulanan firelerin iktisadi ticari ve teknik icaplara uygun olduğunun izahı gerekebilir.
- Makul oranlardaki fireler dönem sonuç hesaplarında gider veya maliyet olarak dikkate alınabilir. Zaten bir çok üretim programı fireler dahil muhasebeleştirme yapmakla birlikte farklar olabilmektedir.

DURAN VARLIKLAR

- Satın alınan ATİK maliyet bedeli ile değeri.
- Satın alınan **ATİK maliyetine ilave edilecek giderler.**
 - Satın alma bedeli,
 - Makine tesisatta gümrük vergileri, nakliye ve montaj giderleri,
 - Mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsanın tesviyesinden oluşan giderler.
 - İmal ve inşa edil ve inşa bedelle
 - Yatırımın finans faizleri ile yurt sabit kıymet ith farları aktifleşt intikal ettirilme dönemlerde mal serbesttir.

Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.

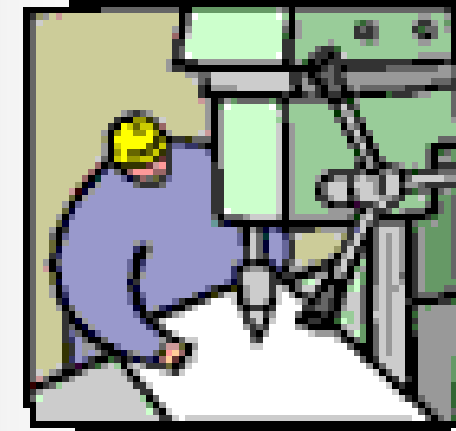
VUK md.
269-273

DURAN VARLIKLAR

Maliyet bedeline eklenmesi ihtiyari giderler.

Satın alınmaları sırasında ödenen

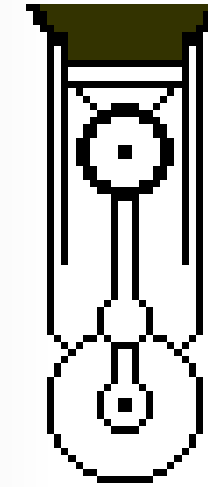
- ✓ Noter,
- ✓ Mahkeme,
- ✓ Kıymet takdiri,
- ✓ Komisyon ve Tellaliye,
- ✓ Emlak alım ve taşıt alım vergileri.
- ✓ ÖTV
- ✓ Binek otomobil alımında ödenen KDV

DURAN VARLIKLAR

Maliyet bedelini artıran giderler

- İktisadi kıymetin **ömrünü uzatan harcamalar,**
- Normal iktisadi ömründe, **fonksiyonlarını değiştiren harcamalar.**
- Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri maliyete eklenmeyerek doğrudan gider yazılır.

DURAN VARLIKLAR

Amortismanlar

- İşletmede **bir yıldan fazla** kullanılan,
- **Yıpranmaya aşınmaya** veya **kıymetten düşmeye** maruz bulunan,
- **Envantere dahil** olan ve **işletmede** kullanılan,
- **Değeri belli tutarı aşan** (2016-2017 yılı 900 TL)

Gayrimenkuller, maden ocakları, petrol kuyuları, makine ve tesisat, gemiler, diğer taşıt araçları, alet, edevat, mefruşat, demirbaş, sinema ve benzeri sabit kıymetlerle patent, telif, ihtira, imtiyaz, gayrimaddi haklar amortisman konusuna girmektedir.

Boş arazi ve arsalar amortismanına tabi değildir.

VUK md.
313-314

DURAN VARLIKLAR

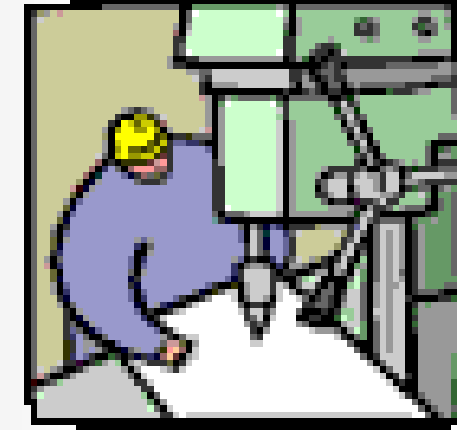
- ✓ İktisadi kıymetin ömrünü uzatıcı giderler, aktifleştirildikleri yıldan itibaren bağımsız olarak.
- ✓ Fonksiyon artırıcı giderler, asıl İktisadi kıymetin kalan itfa süresi içerisinde eşit tutarlarda itfa edilirler.

İktisadi ve teknik bütünlük

İktisadi bütünlük, iktisadi kıymetlerin bir arada kullanılmasının daha rasyonel, istenen amacı gerçekleştirmede daha etkili, kayıpların daha az olmasını ifade eder.

Teknik bütünlük, iktisadi kıymetlerin bir amacı gerçekleştirmede bir arada kullanılmalarının zorunlu olmasını belirler.

Amortisman ayırma yöntemleri

➤ Normal amortisman

01/01/2004 tarihinden itibaren
Faydalı ömür dikkate alınacak
(VUK G.tebliğ 333,339,365,
389)

Bu tarihten önce aktife giren
iktisadi kıymetler aktife
alındıkları yıldaki hükümlere
göre amortisman ayrılmaya
devam olunur. (Geçici md. 18)

VUK md. 315
5024 S.K.

Amortisman ayırma yöntemleri

- Azalan bakiyeler usulü amortisman % 50 yi geçmemek üzere normal amortisman oranının iki katıdır.
- Bilanço usulü defter tutan mükellefler uygulayabilirler.

VUK MÜKERRER
315. MD.

Azalan Bakiyeler Yöntemine Göre Amortisman Hesaplaması Aşağıdaki gibi olacaktır.

Yıllar	Amortisman Esas Tutar(TL)	Amortisman Oranı(%)	Amortisman Tutarı(TL)	Birikmiş Amortisman(TL)
2011	3.600,--	40	1.440,--	1.440,--
2012	2.160,--	40	864,--	2.304,--
2013	1.296,--	40	518,40	2.822,40
2014	777,60	40	311,04	3.133,44
2015	466,56	100	466,56	3.600,--

Amortisman ayırma yöntemleri

➤Fevkalade amortisman

Doğal afetler, yeni icatlar veya
cebri çalışmaya maruz
tutulmadan dolayı kullanılamaz
hale gelen ve mükellefin ilgili
bakanlıkların görüşü alınarak
uygulanır.

Maliye Bakanlığınca her işletme
için ayrı nispetler uygulanır.

VUK 317. MD.

Amortisman ayırmada özellikli durumlar

- Amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan orandan daha düşük bir oran uygulanmasından dolayı amortisman süresi uzamaz.
- Amortisman ayırma hakkı o yıl için kullanılır. Kullanılmaması halinde sonraki yıla devretmez. O yıl için amortisman hakkından vazgeçilmiş sayılır.
- Amortisman yönteminde normal amortisman uygulamasından azalan bakiyeler usulüne geçiş mümkün değildir. Ancak azalan bakiyeler usulünden normal usule dönmek mümkündür. Yöntem değişikliği amortisman süresini uzatmaz.
- Amortismana tabi tutulan iktisadi kıymetler ve bunların amortismanları envanter defterinin ayrı bir yerinde, özel bir amortisman defterinde veya amortisman listelerinde gösterilmek zorundadır.

Amortisman ayırmada özellikli durumlar

- Alındıktan sonra **montajı gereken iktisadi kıymetlerde**, montaj işlemi tamamlandıktan sonra iktisadi kıymetin **kendisinden bekleneni yerine getirebilir**, (kullanılabilir) duruma geldikten sonra amortisman uygulanabilir.
- İşletmede imal ya da inşa edilen iktisadi kıymetlerde de, imal ya da inşa tamamlandıktan, kendisinden beklenen yerine getirebilir, (kullanılabilir) duruma geldikten sonra amortisman uygulanabilir. Burada söz konusu iktisadi kıymetler inşaat, imalat hesaplarından çıkarılarak sabit kıymet hesabına aktarılmış olmalıdır.
- Tarım tesislerinde, tesislerin ürün vermesi beklenmez, tesislerin tamamlanması yeterli sayılmalıdır.

Kıst Dönem Amortismanı

- Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılması zorunlu olup, amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer ise, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilmelidir.

YENİLEME FONU

- Yenileme fonu ayırabilmek için bilanço hesabı esasına göre defter tutmak gerekir.
- Satılan iktisadi kıymetin yenilenmesinin zaruri olması veya işletmeyi yönetenlerce karar verilip teşebbüse geçilmiş bulunulmalıdır.
- Satın alınacak iktisadi kıymetin daha önce satılan kıymetle aynı nitelikte olması gerekir.
- Satılan ve yenilenecek olan iktisadi kıymet Amortismanına Tabi iktisadi kıymet olmalıdır.

Boş arazi ve arsalar amortismanına tabi olduğundan satışından doğan kar yenileme fonuna alınmaz.

VUK 328. MD.

Yenileme Fonunda kullanım süresi

➤ Süre ile ilgili birinci görüş:

Amortismanına tabi iktisadi kıymetin satışından elde elde edilen karın yenileme giderlerini karşılamak üzere pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabileceği kesin hüküm olduğundan, yıl deyimi dönem kabul edilmekte, yenileme fonuna alındığı yılı başlangıç yılı sayılmaktadır.

➤ Süre ile ilgili ikinci görüş:

Danıştay tarafından benimsenen ikinci görüş karın satışın yapıldığı yılı izleyen üçüncü yılın vergi matrahına dahil edileceği yönündedir.

Satış karından oluşan fonun döviz veya mevduat hesaplarında tutulması sonucu elde edilen kur veya faiz geliri fona eklenmez

ÖRNEK

* Makine Satışı

-----10.10.201X-----		
100 Kasa	11.800	
257 Birikmiş Amortismanlar	2.000	
253 Makine ve Teçhizat		5.000
391 Hesaplanan KDV		1.800
679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar		7.000
----- / -----		

*Satış Karının Yenileme Fonuna Devri

----- 31/12/201X-----		
679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	7.000	
549 Özel Fonlar		7.000
549 ... Yenileme Fonu		
----- / -----		

ÖRNEK

* Yeni Makinenin alım kaydı

-----/-----		
253 MAKİNE TESİS VE CİHAZLAR	7.000	
102 BANKALAR		7.000
-----/-----		

* Yeni Makinenin amortismanı

-----/-----		
549 ÖZEL FONLAR	1.400	
257 BİRİKMIŞ AMORTİSMAN		1.400
-----/-----		

ÖZEL MALİYET BEDELİ

➤ Kiralanan gayrimenkullerle ilgili olarak işletmeler tarafından yapılan değer artırıcı veya gayrimenkulü genişletici nitelikteki giderlerden kira süresi sonunda kiralayanda bırakılacak olan kıymetler özel maliyet adını almaktadır. **Bu tür harcamalar doğrudan gider yazılmayıp aktifleştirilir.** Özel maliyetler, maliyet bedeli ile değerlendirilir.

➤ **Özel maliyetler kira süresine göre eşit yüzdelerle amortismanına tabi tutulur.** Kira süresinin belirsiz olması durumunda amortisman beş yıllık süre esas alınarak hesaplanacaktır. **Özel maliyet bedellerinin itfasında kıst amortisman uygulaması yapılmayacak ve azalan bakiyeler usulü kullanılmayacaktır.** Özel maliyetin bir bedel karşılığında devredilmesi durumunda iktisadi kıymet satışı gibi işlem yapılacaktır.

FİNANSAL KİRALAMA

Kullanılacak Hesaplar:

➤ 260 Haklar İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaları kapsar.

FİNANSAL KİRALAMA

Kullanılacak Hesaplar:

- 301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar:
Finansal Kiralama sözleşmesi kapsamında yapılacak ödemelerin bir yılı aşmayan (Anapara+Faiz) kısmı bu hesaba alacak kaydedilir. (Cari Yıl)
- 401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar:
Finansal Kiralama sözleşmesi kapsamında yapılacak ödemelerin bir yılı aşan kısmı (Anapara+Faiz) bu hesaba alacak kaydedilir. (Anapara+Faiz Genel toplamından Cari Yıla ilişkin Anapara+Faiz tutarı çıkartılarak bulunur.)

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİ

- ❑ Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde **kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir** ve tamamı o yılın geliri sayılarak, o yıl beyannamesinde gösterilir.
- ❑ İnşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde **geçici kabulün** yapıldığını gösteren tutanağın idarece **onaylandığı tarih**; diğer hallerde işin **fiilen tamamlandığı** veya **fiilen bırakıldığı** tarih bitim tarihi olarak kabul edilir.

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- İnşaat taahhüt işlerinde müteahhit ile iş sahibi arasında yapılan sözleşme şartlarını yerine getiren müteahhit hak ediş belgesi düzenler.
- **Hakediş Belgesi:** İnşaat işinin sözleşmeye uygun olarak yerine getirildiğine dair düzenlenen belgedir.
- İNŞAAT ve taahhüt işlerinde hakediş belgelerinin faturaya bağlanması zorunludur.

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

Başladığı Yılda Bitirilen İnşaat Taahhüt İşleri	Yıllara Sari İnşaat Taahhüt İşleri
• Kar Zarar tespitinde genel hükümler geçerlidir. • Özel bir düzenleme yoktur.	• 193 Sayılı GVK 42,43,44 maddelerinde ki özel düzenlemelere tabidir.

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

İnşaat taahhüt işleri yapmakta olan işletme, bir şirketin idare binası inşaatı işini anahtar teslim şeklinde 550.000 TL + %18 KDV tutarı üzerinden taahhüt ederek üstlenmiştir. İnşaat 01/03/2016 başlamış, 31/10/2016 yılında tamamlanmıştır.

Malzeme Giderleri	280.000-
İşçi Ücret Giderleri	58.000-
Memur Ücret ve Giderleri	5.000-
Çeşitli Giderler	17.000-
Vergi Resim Harçlar	12.000-
Amortisman Giderleri	1.500-
Finansman Giderleri	6.000-
Dışarıdan Sağ. Fay. Hizm.	8.500-

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

150.İlk madde malzeme	280.000-	150-İlk Mad. Mlz	
320.Satıcılar	280.000-	280.000	212.000
740-Hizmet Üretim Maliyeti	320.0000-	740-Hiz. Üretim İşl.	
740.01 İlk Madde Malzeme Gid.	212.000-		
740.02 İşçi Ücret Giderleri	58.000-	212.00	
740.03 Memur Ücret ve Giderleri	5.000-	0	
740.04 Çeşitli Giderler	17.000-	58.000	
740.05 Vergi Resim Harçlar	12.000-	5.000	
740.06 Amortisman Giderleri	1.500-	17.000	
740.07 Finansman Giderleri	6.000-	12.000	
740.08 Dışarıdan Sağ. Fay. Hizm.	8.500-	1.500	
*****	320.000-	6.000	
		320.000	

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- İnşaatın yıllara sari olup olmadığı vergi tevkifatı açısından önem arz etmektedir.
- İnşaat taahhüt işlerinde düzenlenen **sözleşmede**, inşaat işinin **maliyeti**, işin **süresi** **müteahhidin** **hak** **ve** **yükümlülükleri** gibi unsurlar yer alır. Dolayısıyla sözleşme yapıldığında inşaatın yıllara sari olup olmadığı bilinmektedir.
- Ancak sözleşmede belirtilen inşaatın tamamlanıp teslimine ilişkin süre koşullara göre kısalabilir veya uzayabilir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

İnşaat ve Onarım İşi GVK 42. Madde Kapsamına giriyorsa tevkifat zorunludur.

Yıllara sari inşaat taahhüt işlerinde, GVK 94. Maddesi ve KVK 15. Maddesi hükümleri gereğince, bu işleri yapan gerçek veya tüzel kişilere ödenen istihkak ve avans ödemelerinden vergi tevkifatı yapılması zorunludur.

Müteahhide işle ilgili yapılan fiyat farkı, kur farkı prim vb. ödemelerde istihkak bedeli (hakediş) olarak kabul edilir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- Yıllara Sari İnşaat taahhüt işlerinin yanında başka faaliyette bulunulması durumunda bu faaliyetler ile ilgili kar/zarar tespiti genel hükümlere tabidir.
- Bu kuralın sonucu olarak yıllara sari inşaat ve taahhüt işlerin, diğer faaliyet konusu olan işlerden defter kayıtlarında da ayrı ayrı gösterilmesi gerekir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerinde hakkedişlerin geç ödenmesi gibi nedenlerle tahakkuk ettirilen faiz ve kur farkı gelirleri her yıl itibariyle değil ilgili inşaat işinin bitiminde beyan edilerek vergilendirilir. (GVK/42)
- Yıllara sari inşaat işiyle ilgili gelirlerini bir finans kuruluşunda değerlendirmesi gelir üzerindeki hukuki ve tasarruf hakkının kullanılmasının bir sonucudur. Bu yönüyle ilgili faiz gelirlerinin inşaat işiyle ilişkilendirilmeden elde edildiği yıl beyan edilmesi gerekir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- Hak edişlerin döviz cinsinden hesaplandığı ve alacakların döviz cinsinden tahsil edilmesi halinde döviz işletme varlığına dahil olmaktadır. Dövizin kullanımıyla birlikte dönem sonlarında değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkacak kur farklarından oluşacak gelir ve giderler ilgili oldukları yılda beyan edilmelidir. (tasarruf hakkı işletmedir)
- Ancak sözleşmeye istinaden döviz cinsinden düzenlenen hak ediş faturasının tarihi ile hak ediş tutarının tahsil edildiği tarihlerin farklı olmasından kaynaklanan kur farkları yıllara sari inşaat ile doğrudan ilişkili olduğundan inşaatın bitim tarihinde vergilendirilmelidir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

İnşaat Başladığı Yılda Biterse

- Sözleşmeye Göre işin başladığı yılda bitirilmesi öngörülmüşse bu durumda hakediş ve avans ödemelerinde n **tevkifat yapılmaz.**

İnşaat Yıllara sari ise

- Sözleşmeye göre işin izleyen yıl veya yıllarda bitirilmesi öngörülmüşse hakediş ve avans ödemelerinde n stopaj yapılması zorunludur.

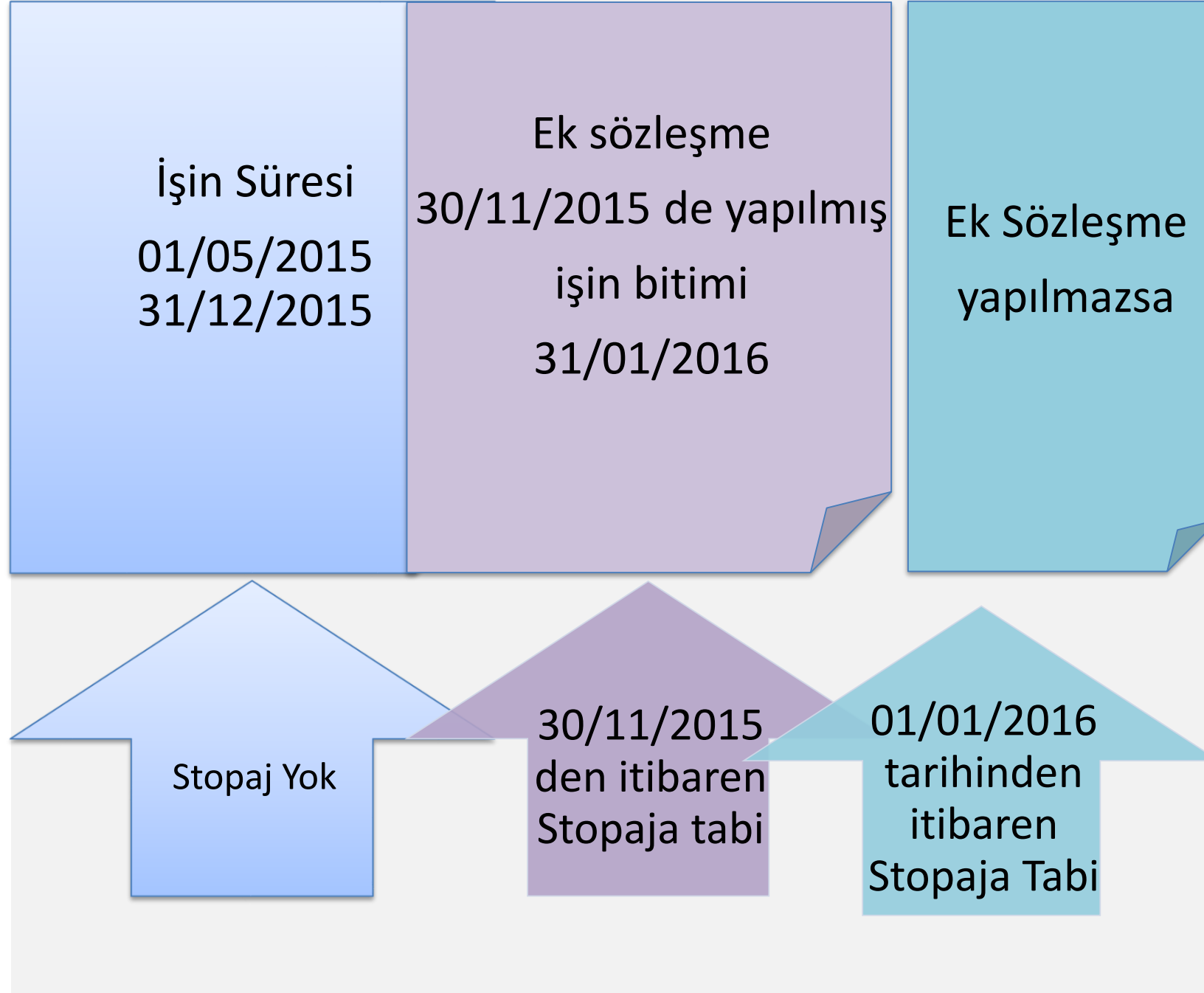
Ek Sözleşme İle Süre Uzatılırsa

- Sözleşmeye göre aynı yılda bitirilmesi öngörülen iş izleyen yıl veya yıllarda bitirilirse. Taraflar arasında ek sözleşme yapılır ve bu ek sözleşme ile iş yıllara sari hale gelir.
- Dolayısıyla ek sözleşme yapıldığı tarih itibariyle stopaj yapılması zorunludur.

Ek Sözleşme Yapılmadan Süre Uzatılırsa

- Ek sözleşme yapılmadığı hallerde inşaat işinin başladığı yılı izleyen yıl başından itibaren stopaj yapmak gerekir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- İşin başında yıllara sari olarak belirlenen inşaat işi aynı yıl içinde bitirilirse işin başında itibaren müteahhide yapılan ödemelerden stopaj kesilmiş olacaktır. Ancak bu durumda hakediş ödemesi işin bitiminde ödenecekse stopaj yapılmaz. GVK Madde 42 ye göre işin fiilen yapıldığı süre esas alınmaktadır buna göre Sözleşme yıllara sari olsa bile fiili durum yıllara sari değildir.
- İş ile ilgili herhangi bir sözleşme yapılmamışsa vergi tevkifatı işin başladığı yıl yapılmayacak izleyen yıl başından itibaren yapılacaktır. Ancak fiili durum dikkate alınacaktır.
- Sözleşme yıllara sari yapılmasa da işin mahiyeti ve fiili durum yıllara sari olduğunu gösteriyorsa tevkifat sorumluluğu işin başladığı zaman doğar. (213 VUK Md./3 Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.)

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- Müteahhit: Kendi adına yada sözleşmeyle devraldığı inşaat işini yapmakla yükümlü olan kişi veya kurumlardır.
- Alt Müteahhit (Taşeron): Asıl müteahhite karşı inşaat işini taahhüt eden kişi veya kurumlardır.
- _Müteahhidin yaptığı iş yıllara sari ise alt taşerona yapılan hakediş ve avanslarda stopaja tabidir.

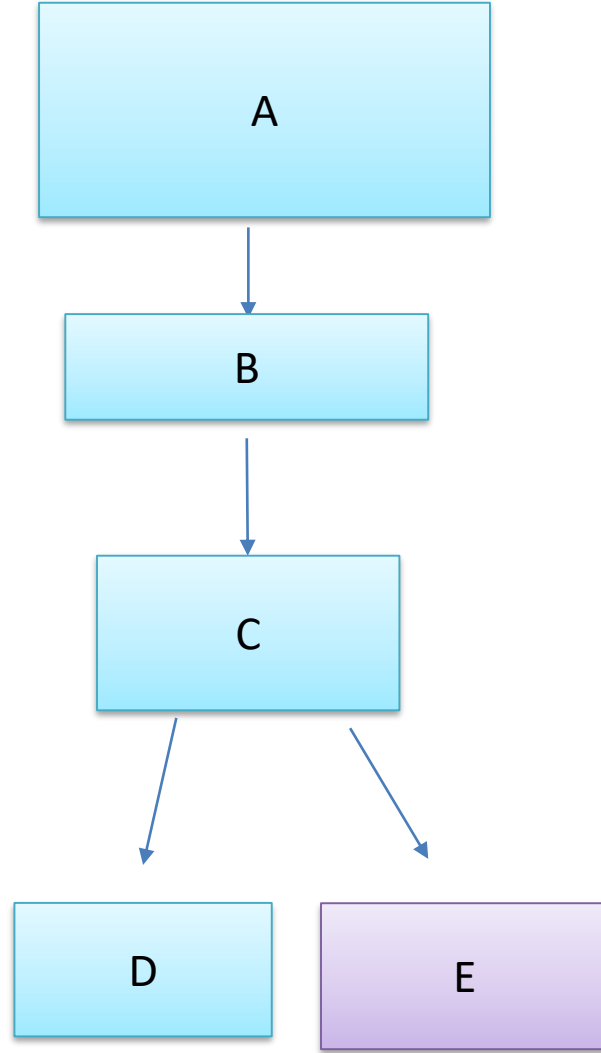

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- Örnek
- Yapsat şeklinde inşaat faaliyetinde bulunan (A) işletmesi inşaatın yapımını anahtar teslim (B) işletmesine vermiştir.
- B İşletmesi 2016 Yılında Başlayacağı İşi 2018 yılında teslim edecektir.
- B İşletmesi ise işin bir kısmını C ye vermiştir.
- C işletmesi ise işin bir kısmını D işletmesine bir kısmını E işletmesine vermiştir.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

B –C İşletmesi 2016 Yılında Başlayacağı işi 2018 yılında teslim edecektir. D işletmesi de 2016 yılında başlayacağı işi 2017 de teslim edecektir.

Stopaj Hesabı

50.000-TL hakkediş ödemesinde
 $50.000 * \%3 = 1.500$ -TL (Stopaj)

2016
2016

Stopaj
yok

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

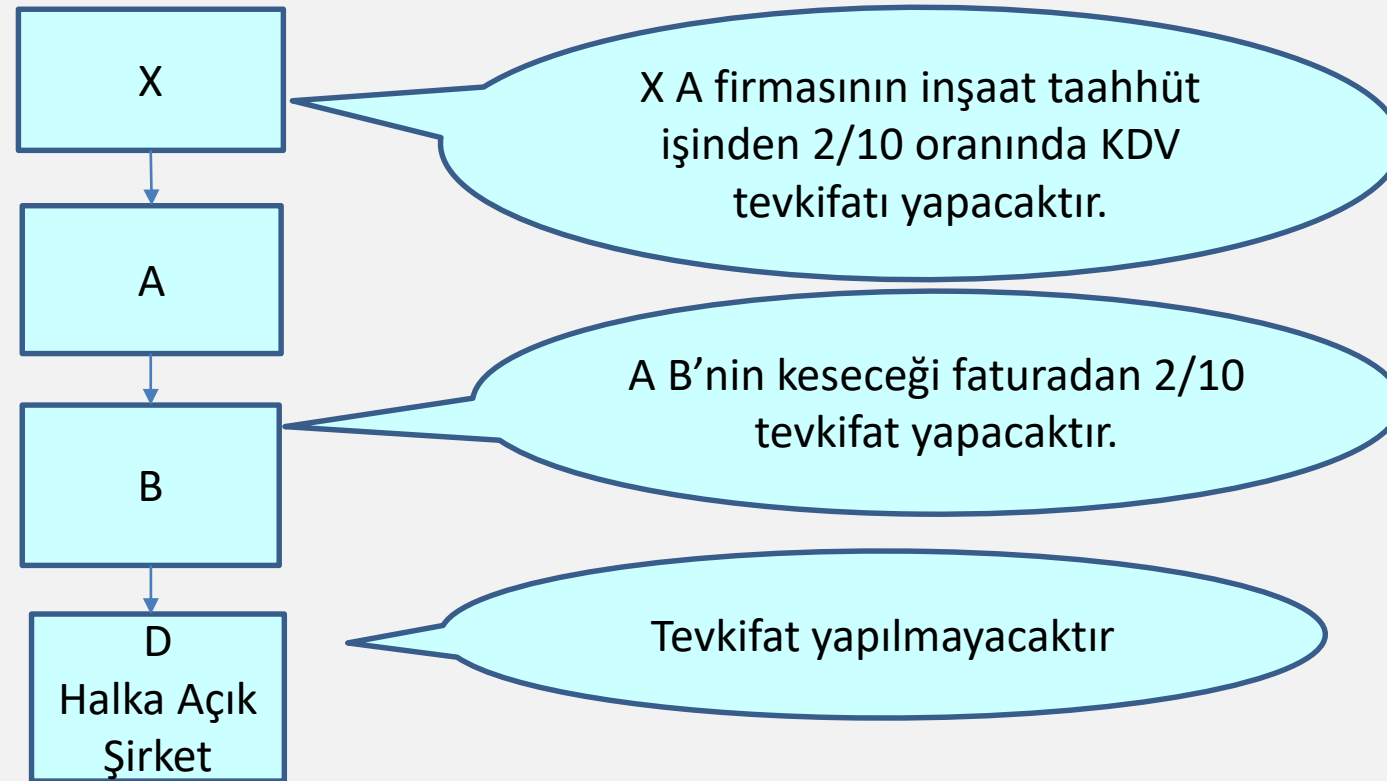
- Tevkifat belirlenmiş alıcılar listesinde yer alan bir firmanın belirlenmiş alıcılar listesinde yer almayan başka firmalara yaptırdığı inşaat taahhüt işlerinde söz konusudur.
- Belirlenmiş alıcılardan ve onların birbirlerine yaptıkları hizmet işlerinden tevkifat yapılmaz.
- Tevkifatta zincirleme sorumluluk vardır
- Örneğin X Bankası **2/10** KDV Tevkifatı uygulanır.

YILLARA SAİR İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİ

- İnşaat taahhüt işi alan X alıcısı belirlenmiş alıcılar listesinde yer alan dan alıcıdır.

YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİ

MÜŞTEREK GİDERLERİN DAĞITIMI

Yıl içinde birden fazla inşaat ve onarma işinin birlikte yapılması halinde, her yıla ait müşterek genel giderler bu işlere ait **harcamaların** birbirine olan nispeti dahilinde;

ÖRNEK

- E. Mühendislik Mümessilik A.Ş. 2013 yılında üç inşaat ve taahhüt işi için 120.000.TL tutarında genel gider yapmış ve bu işlerle ilgili olarak aşağıdaki harcamaları gerçekleştirmiştir.

■ <u>Yıllara Yaygın Taah.İşi Harcama Tutarı Dağıtım Oranı Gider Payı</u>		
■ A Taahhüt İşi	150.000. % 25	30.000.-
■ B Taahhüt İşi	200.000. % 33,3	40.000.-
■ C Taahhüt İşi	250.000. % 41,7	50.000.-
	-----	-----
	600.000.- %100	120.000.-

YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİ

- Yıl içinde tek veya birden fazla inşaat ve onarma işinin bu madde şümulüne girmeyen işlerle birlikte yapılması halinde, her yıla ait müşterek genel giderler, bu işlere ait **harcamalar** ile diğer işlere ait **satış ve hasılat** tutarlarının birbirine olan nispeti dahilinde;

ÖRNEK

ORTAK GİDERLER

PAZARLAMA SATIŞ DAĞITIM	22.000-
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	38.000-
TOPLAM ORTAK GİDERLER	60.000-

	<u>HARCAMA TUTARI</u>	<u>HASILAT</u>
• A Taahhüt işi	150.000-	0-
• B Taahhüt işi	100.000-	80.000-
• C Taahhüt işi	250.000-	720.000-
• Alım Satım İş		350.000-
• Nakliye işi		150.000-
	500.000-	1.300.000-

$$500.000+500.000=1.000.000-$$

A-	$150.000/1.000.000=\%15$	$60.000*0,15= 9.000-$
B-	$100.000/1.000.000=\%10$	$60.000*0,10= 6.000-$
C-	$250.000/1.000.000=\%25$	$60.000*0,25= 15.000-$
ALIM SATIM	$350.000/1.000.000=\%35$	$60.000*0,35= 21.000-$
NAKLİYE İŞİ	$150.000/1.000.000=\%15$	$60.000*0,15= 9.000-$

ÖRNEK

170- Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyeti (A)	9.000-	
171-Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyeti (B)	6.000-	
172-Yıllara Yaygın İnşaat Onarım Maliyeti (C)	15.000-	
760 Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri	21.000-	
740 Hizmet Üretim Maliyeti	9.000-	
257 Birikmiş Amortismanlar	60.000-	
Kamyon Amortisman Kaydı		

YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİ

Amortismanların Dağıtımı:

Birden fazla inşaat ve onarma işlerinde veya bu işlerle sair işlerde müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanları, bunların her işte kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtılır.

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI (Örnek)

- Taahhüt işi 01/02/2015 de başlamış, İş 30/11/2016 da son bulmuştur.
- Hizmet İşinin toplam bedeli sözleşmede 750.000-TL olarak belirlenmiştir.
- Müteahhit 15/11/2015 de ilk hakkeş bedeli olarak 500.000-TL İşin sonunda ise ikinci hakkeş bedeli olarak 250.000-TL toplamda 750.000-TL almıştır.
- İşveren işin başında sözleşme gereği müteahhitte ilk hakkeş ödemesi olan 500.000-TL için 100.000-TL avans ödemiştir.
- İşletmenin genel yönetim giderleri 2015 de 90.000-TL olup ilgili dönemde yıllara sari inşaat işi bu giderlerden 20.000-TL pay almıştır.
- İşletmenin hizmet maliyeti 2015 de 400.000-TL dir
- İşletmenin genel yönetim giderleri 2016 da 110.000-TL olup ilgili dönemde yıllara sari inşaat işi bu giderlerden 15.000-TL pay almıştır.
- İşletmenin hizmet maliyeti 2016 da 200.000-TL dir.

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

01/02/15

102 Bankalar	97.000-	
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	3.000-	
340 Alınan Avanslar		100.000-
(100.000-TL Hakediş-3. 000(%3 Stp)=97.000-TL Net Hakediş)		

Alınan avansın kaydı

HAKEDEŞ FATURASI

15.11.2015

☐ Hizmet Tutarı	500.000-
☐ KDV	90.000-
☐ %3 Stp.	-15.000-
☐ Daha Önce Kesilen Stp.	3.000-
☐ Net Fatura Tutarı	578.000-
☐ Alınan Avans	-100.000-
☐ Net Tahsil Edilecek Tutar	478.000-

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

15/11/15

102 Bankalar	478.000-	
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	12.000-	
340 Alınan Avanslar	100.000-	
350 Yıllara Yaygın İnş. ve Onarım Hak.	500.000-	
391 Hesaplanan Kdv	90.000-	

Hakediş Faturası ve Alınan Avansın Mahsubu

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

2015

770 Genel Yönetim Giderleri 90.000-

90.000-

Dönemin Genel Yönetim Giderleri

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

2015

740 Hizmet Üretim Maliyeti 400.000-

400.000-

Dönemin Hizmet Üretim Giderleri

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/15

170 Yıllara Yaygın İnş. ve Onarım Mal.	20.000-	
632 Genel Yönetim Giderleri	70.000-	
771 Genel Yön. Gid. Yan. Hs.		90.000-

Dönemin Genel Yönetim Giderleri Dağılımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/15

771 Genel Yönetim Gid. Yan. Hs 90.000-

770 Genel Yönetim Gid. 90.000-

Genel Yönetim Giderleri Hs. Yansıtma Hs. Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/15

170 Yıllara Yaygın İnş. ve Onarım Maliyetleri 400.000-

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hs. 400.000-

Dönemin Hizmet Ürt. Maliyetlerinin Bilançoya Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/15

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hs. 400.000-

740 Hizmet Üretim Maliyeti 400.000-

Hizm. Üretim Hs. Yan. Hs. Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/15

690 Dönem Karı/Zararı

70.000-

632 Genel Yönetim Gid.

70.000-

Genel Yönetim Giderleri Hs. Kar/Zarar Hesabına Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

2016

740 Hizmet Üretim Maliyeti

200.000-

*****.

200.000-

Dönemin Hizmet Üretim Giderleri

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

2016

770 Genel Yönetim Giderleri 110.000-

110.000-

Dönemin Genel Yönetim Giderleri

HAKEDEŞ FATURASI

15.11.2016

☐ Hizmet Tutarı	250.000-

☐ KDV	45.000-

☐ %3 Stp.	7.500-

☐ Net Fatura Tutarı	287.500-

☐ Net Tahsil Edilecek Tutar	287.500-

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

15/11/16

102 Bankalar 287.500-

193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar 7.500-

350 Y. Yaygın İnş. ve Onarım Hak. 250.000-

391 Hesaplanan Kdv 45.000-

Hakediş Faturası

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

2016

170 Y. Yaygın İnş. ve Onarım Mal. 15.000-

632 Genel Yönetim Giderleri 95.000-

771 Genel Yön. Gid. Yan. Hs. 110.000-

Dönemin Genel Yönetim Giderleri Dağılımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

771 Genel Yönetim Gid. Yan. Hs 110.000-

770 Genel Yönetim Gid. 110.000-

Genel Yönetim Giderleri Hs. Yansıtma Hs. Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

170 Y. Yaygın İnş. ve Onarım Maliy. 200.000-

741 Hiz. Üretim Maliy. Yan. Hs. 200.000-

Dönemin Hizmet Ürt. Maliyetlerinin Bilançoya Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yan. Hs. 200.000-

740 Hizmet Üretim Maliyeti. 200.000-

Hizm. Üretim Hs. Yan. Hs. Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

622 Satılan Hizmet Maliyeti 635.000-

170 Y. Yaygın İnş. ve Onarım M. 635.000-

Tamamlanan Hizmet Maliyetlerinin Gelir Tablosuna Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

350 Y. Yaygın İnş. ve Onarım Hak. 750.000-

600 Yurt İçi Satışlar 750.000-

Tamamlanan Hiz. İşi Hakedişlerinin Gelir Tablosuna Aktarımı

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

690 Dönem Karı/Zararı 95.000-

632 Genel Yönetim Gid. 95.000-

Genel Yönetim Giderleri Hs. Kar/Zarar Hesabına Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

690 Dönem Karı/Zararı

635.000-

622 Satılan Hizmet Maliyeti

635.000-

Satılan Hizm. Maliyeti Hes. Kar/Zarar Hesabına Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

600 Yurt İçi Satışlar 750.000-

690 Dönem Karı/Zararı 750.000-

Yurtiçi Satışların Kar/Zarar Hesabına Aktarılması

YILLARA SARI İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNDE MUHASEBE KAYDI

31/12/16

690 Dönem Karı/Zararı

20.000-

692 Dönem Net Karı/Zararı

20.000-

Gider Tahakkukları

Kira, sigorta primi vb. gibi gelecek aylara yada yıllara ilişkin olarak şimdiden peşin olarak ödenen giderlerin dönemsellik ilkesi gereğince cari yıla ait olan kısmının tespit edilerek geri kalan kısmının giderler arasından çıkarılması (yada aktifleştirilmiş ödemenin cari yıla isabet eden kısmının giderlere atılması) gerekmektedir.

Örnek :01/12/201X Tarihinde iki yıllığına kiralanmış iş yeri için aylığı 1.000.- TL olarak iki yıllık kira peşin olarak ödenmiştir.

-----01/12/201X-----		
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1.000.-	
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	12.000.-	
280 GELECEK YILARAAİT GİDERLER	11.000.-	
102 BANKA		24.000.-

-

Gider Tahakkukları

Elektrik, Su, Telefon Vb. Giderleri

Genellikle dönem sonundan sonra gelen elektrik, su, telefon vb. gibi faturaları dolayısıyla kapatılan döneme isabet eden giderler için tahakkuk yapılması gerekir.

Söz konusu tahakkuk hesaplamalarının isabetli olması için sayaçların dönem sonu itibariyle okunması, önceki dönemlere göre tahmin yapılması uygundur. Yapılan tahakkuklar kurumlar vergisi beyannamesi verilme tarihine kadar gerçekleşme durumuna göre gerekirse düzeltilmelidir.

Gider Tahakkukları

Faiz, Vade Farkı vb. Giderler:

İşletmelerin kullanmış olduğu yabancı kaynaklar dolayısıyla doğan faiz, vade farkı gibi giderlerden kapatılan döneme isabet eden kısımların tahakkuk ettirilerek gider yazılması gerekmektedir.

Söz konusu giderlerin karşı işletmeler tarafından sözleşme gereği kapanış tarihi itibarıyla hesaplanmaması ve bunlar için faturalama yapılmaması, dönem sonu itibarıyla tahakkuk etmiş bu finansman giderlerinin gider yazılmasına engel değildir.

VERGİ MATRAHININ TESPİTİ

690 DÖNEM TİCARİ KAR VEYA ZARARI +(-) XXXX

Matraha İlave Edilecek Unsurlar(KKEG vb.) + XXX

Matrahtan İndirilecek Unsurlar (-) XXX

MALİ KAR VEYA ZARAR

VUK md. 186

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

TİCARİ KÂRDAN MALİ KÂRA GEÇİŞ

Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (K.K.E.G.) Kavramı

İşletmelerin faaliyetiyle ilgili olduğu veya doğrudan işletme tarafından çeşitli nedenlerle yapıldığı halde vergi mevzuatı gereğince vergi matrahının tespitinde, matrahtan indirim konu yapilamasına izin verilmeyen giderlerdir.

Örneğin işletmeye ait vergi borcunun geç ödenmesi nedeniyle oluşan gecikme faizi gideri işletme faaliyeti ile ilgili olduğu halde 6183 sayılı Kanun uyarınca K.K.E.G.'dir. İşletme tarafından yapılan bazı bağışlar da, bağış yapmak işletme tüzel kişiliğinin bir tasarrufu olduğu halde K.K.E.G.'dir.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (K.K.E.G.) Kavramı

Bu giderlerin işletmenin faaliyet konusu ile ilgisi olmayan ve işletme tüzel kişiliğinin kararı olmayan bir takım harcamalarla karıştırılmaması gerekir.

Örneğin işletme sahibinin işletmede çalışmayan eşinin arabasının giderleri K.K.E.G. değildir. O harcama esasen işletme sahibinin işletmeden çektiği değerdir. K.K.E.G. değil, işletme sahibinin cari hesabına yazmak gerekir.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Gelir Vergisinde kanunen kabul edilmeyen giderler 41.

Maddede sayılmıştır. Bunlar;

1. Teşebbüs sahibi ile eşinin ve çocuklarının **işletmeden**
çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler

(Aynen alınan değerler emsal bedeli ile değerlendirilerek
teşebbüs sahibinin çektiklerine ilave olunur.)

2. Teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük
çocuklarına **işletmeden ödenen aylıklar, ücretler,**
ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar;

3. Teşebbüs sahibinin işletmeye koyduğu **sermaye için**
yürütülecek faizler;

K.K.E.G.

G.V.K. Md. 41

K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

4. Teşebbüs sahibinin, eşinin ve küçük çocuklarının işletmede cari hesap veya diğer şekillerdeki alacakları üzerinden yürütülecek faizler;
5. Teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

6. Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatlar (Akitlerde ceza şartı olarak derpiş edilen tazminatlar, cezai mahiyette tazminat sayılmaz.)
7. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin tamamı

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

8. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz, uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ile amortismanları;

9. Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısmı.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

10. Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddî ve manevî zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kurumlar Vergisinde Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Gelir Vergisi Kanunu Md. 41 Kurumlar Vergisi mükellefleri için de geçerlidir. Kurumlar Vergisi mükellefleri yukarıda sayılanlara ilave olarak; aşağıdaki giderleri de matrahtan indirim konusu yapamazlar:

1. Öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan **faizler**.
2. Örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan **faiz, kur farkları ve benzeri** giderler.
3. Transfer fiyatlandırması yoluyla **örtülü olarak dağıtılan kazançlar**.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kurumlar Vergisinde Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

4. Her ne şekilde ve ne isimle olursa olsun ayrılan yedek akçeler (Türk Ticaret Kanununa, kurumların kuruluş kanunlarına, tüzüklerine, ana statülerine veya sözleşmelerine göre safî kazançlardan ayırdıkları tüm yedek akçeler ile Bankacılık Kanununa göre bankaların ayırdıkları genel karşılıklar dahil).

5. Kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak tespit edilen hadler saklı kalmak kaydıyla, menkul kıymetlerin itibarî değerlerinin altında ihracından doğan zararlar ile bu menkul kıymetlere ilişkin olarak ödenen komisyonlar ve benzeri her türlü giderler.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Kurumlar Vergisinde Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

6. Sözleşmelerde ceza şartı olarak konulan tazminatlar hariç olmak üzere kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan maddî ve manevî zarar tazminat giderleri.

Yukarıdaki maddelere ek olarak Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/3 maddesi uyarınca, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez. Bu kuralın tek istisnası iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleridir.

K.K.E.G.
G.V.K. Md. 41
K.V.K. Md. 11

Diğer Kanunlarda bulunan Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında belirtilmediği halde başka kanunlarda gelir ve kurumlar vergisi matrahından düşülmesi yasaklanan giderler aşağıdadır.

1-5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 88. maddesi gereğince, fiilen ödenmeyen SSK primleri

2-Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 14 maddesi gereğince Binek otomobillere ve motosikletlere ilişkin olarak ödenen MTV

**K.K.E.G.
DİĞER
KANUNLARDAN
KAYNAKLANAN**

- SSK Primlerinin Gider Kaydı

----- 30/11/201X-----

770 Genel Yönetim Giderleri	5.000	
335 Personele Borçlar		3.000
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		500
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri		1.500

----- / -----

- Ödenmeyen SSK Primlerinin Kaydı

----- 31/12/201X -----

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	1.500	
368 Va.Geç. Ert. veya Tak.Vergi ve Diğ.Yük.		1.500
950 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	1.500	
951 Kan. Kabul Edilmeyen Gider Karşılığı		1.500

----- / -----

Diğer Kanunlarda bulunan Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

3- 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 39. maddesinde
düzenlenen Özel İletişim Vergisi

4-6736 sayılı Kanunun çeşitli hükümlerine göre vergi
matrahından indirimi kabul edilmeyen giderler;

**K.K.E.G.
DİĞER
KANUNLARDAN
KAYNAKLANAN**

ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

İştirak Kazançları

Bu istisna ile mükerrer vergilemenin önlenmesi amaçlanmaktadır. İstisnaya konu kazanç, esas itibarıyla kazancın elde edildiği ilk kurumda kurumlar vergisine tabi tutulduğundan, kazancın kâr dağıtımı yoluyla intikali sağlanan diğer kurumlarda da kurumlar vergisine tabi tutulmasının önüne geçilmek istenmiştir.

İŞTİRAK
KAZANÇLARI
İSTİSNASI

K.V.K. Md.
5/1-a

İstisnaya Tabi İştirak Kazançları

Kurumların;

- 1) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun **sermayesine katılımlarından** elde ettikleri kazançlar,
- 2) Tam mükellefiyete tabi başka bir **kurumun kârına katılma imkanı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden** elde ettikleri kâr payları,
- 3) Tam mükellefiyete tabi **girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden** elde ettikleri kâr payları.

Ancak, diğer fon ve yatırım ortaklıklarının katılma payları ve hisse senetlerinden elde edilen kâr payları bu istisnadan yararlanamaz.

İŞTİRAK
KAZANÇLARI
İSTİSNASI

K.V.K. Md.
5/1-a

İstisnaya Tabi İştirak Kazançları

Kurumların başka bir kuruma iştirak etmeleri nedeniyle bu kurumun **yönetim kurulunda bulunan temsilcileri vasıtasıyla elde etmiş oldukları kâr payları** da iştirak kazancı istisnasından yararlanabilecektir.(GVK 75/3)

Kurumlar vergisi mükelleflerinin iştirak ettikleri tam mükellef kuruma hangi oranda iştirak ettiklerinin ya da ne kadar süreyle iştirak ettiklerinin önemi bulunmamaktadır.

İŞTİRAK
KAZANÇLARI
İSTİSNASI

K.V.K. Md.
5/1-a

Taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan hakları satış kazancı istisnası

Bu istisnadan **tüm tam ve dar mükellefler** yararlanabilir.

İstisna uygulamasından yararlanılabilecek iktisadi kıymetler şunlardır:

1- **Taşınmazlar**

2-Yurt iç veya yurt dışında bulunan Şirketlere ait **iştirak hisseleri, kurucu senetleri** veya **intifa senetleri** ile

3-**Rüçhan hakları**

**Taşınmaz
İştirak His.Vb.
Satış Kazancı**

**K.V.K. Md.
5/1-e**

İstisnadan Yararlanma Şartları ve Oranı

- 1- İki tam yıl süre ile aktifte bulundurulma,
- 2-Satış kazancının 5 yıl süreyle fon hesabında tutulması,
- 3-Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ile uğraşılmaması, İstisna satış kazancının tamamına değil % 75'lik kısmına uygulanır.

Kazancın tamamı gelir tablosuna alınarak ticari karda beyan edilir. K.V. Beyannamesinde % 75'lik kısmı matrahtan indirilir. Takip eden yıl özel fon hesabına alınarak 5 yıl burada tutulması gerekir.

Taşınmaz
İştirak His. vb.
Satış Kazancı

K.V.K. Md.
5/1-e

Banka veya TMSF'ye Borçlu Durumda Olan Kurumların Taş. Ve İşt. His. İle Kur. Sen. İnt. Sen. R. Hakl. Satış Kazancı

Bankalara borçları nedeniyle kanuni takibe alınmış veya TMS Fonuna borçlu durumda olan kurumlar ile bunların kefillerinin ve ipotek verenlerin sahip oldukları taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının, bu borçlara karşılık bankalara veya bu Fona devrinden sağlanan hasılatın bu borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet eden kazançların tamamı kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Banka ve TMSF'ye borçlu Olanların Taşınmaz İştirak His. vb. Satış Kazancı

**K.V.K. Md.
5/1-f**

Eğitim Öğretim ve Rehabilitasyon Merkezleri Kazançları istisnası

Bu istisna,

- 1- 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında yer alan **okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarının** işletilmesinden elde edilen kazançlar ile
- 2- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere bağlı **rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden** elde edilen kazançlara uygulanacaktır.

Eğitim
Öğretim ve
Rehabilitasyon
Merkezleri
Kazançları
istisnası

K.V.K. Md.
5/1-ı

Eğitim Öğretim ve Rehabilitasyon Merkezleri Kazançları istisnası

Eğitim tesisleri ile rehabilitasyon merkezlerinde yer alan **büfe, kantin, kafeterya, kitap satış yeri** gibi tesislerin gerek bizzat işletilmesinden gerekse kiraya verilmesinden elde edilen kazançlara istisna uygulanmaz.

Yemek ve konaklama hizmetlerinin okul bünyesinde verildiği ve bu hizmetlere ilişkin bedelin okul ücretine dahil olduğu durumlarda, istisnaya dahil edilir.

Eğitim
Öğretim ve
Rehabilitasyon
Merkezleri
Kazançları
istisnası

K.V.K. Md.
5/1-ı

Eğitim Öğretim ve Rehabilitasyon Merkezleri Kazançları istisnası Diğer Hususlar

Bu istisna, her okul için faaliyete geçtiği dönemden itibaren beş hesap dönemi süreyle geçerlidir.

Okulun istisna süresi içinde devri halinde devralan kalan süreyle istisnadan yararlanabilir.

Eğitim
Öğretim ve
Rehabilitasyon
Merkezleri
Kazançları
istisnası

K.V.K. Md.
5/1-ı

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

GEÇMİŞ YIL ZARARLARININ MAHSUBU

Gelir Vergisi Kanununda Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

Gelir vergisi mükellefleri, beyana tabi gelirlerini G.V.K.'nın 2. maddesinde belirtilen yedi farklı kazanç ve irat unsurundan elde ederler.

Farklı gelir unsurlarından elde ettikleri kazanç ve iratlarını yıllık G.V. beyannamesinde toplamak zorunda olan mükellefler öncelikle, gelirin toplanması sonucu gelir kaynaklarının bir kısmından meydana gelen zararlarını (80'inci maddede yazılı diğer kazanç ve iratlardan doğanlar hariç) diğer kaynakların kazanç ve iratlarına mahsup ederler.

Bu mahsup neticesinde kapatılmayan zarar kısmı, müteakip yılların gelirinden indirilir.

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin **Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu**

Kurumlar Vergisi mükelleflerinin **elde ettiği gelirler**, hangi gelir unsurundan kaynaklanırsa kaynaklansın **tamamı “kurum kazancı”** dır.

Bu nedenle tamamı ticari kazancın elde edilme esaslarına göre hesaplanır ve sonunda kurum kârı/zararı ortaya çıkar.

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

Kurumlar cari dönem kazançlarından;

- Geçmiş yıllara ait zararlarını,
- Devralınan veya tam bölünme suretiyle bölünen kurumlara ait devralınan zararları,
- Yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararları,
kurumlar vergisi matrahının tespitinde beyanname üzerinde indirim konusu yapabilirler.

GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI

G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9

Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

Geçmiş yıl zararları;

- Beş yıldan fazla nakledilemez,
- En önceki hesap dönemi zararından başlayarak sırasıyla mahsup edilmesi gerekir,
- Yıl atlanmaksızın, mahsup imkânının doğduğu hesap döneminde yapılması gerekir.

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

Devralınan Veya Bölünen Kurumlara Ait Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

Devralınan veya bölünme yoluyla edinilen kurumlardan gelen geçmiş yıl zararlarının mahsubunda ilave şartlar getirilmiştir. Bunlar;

-Kurumun, devraldıkları kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları,

-Kurumun tam veya kısmi bölünme yoluyla devraldıkları bölünen kurumdaki öz sermayesinin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararları,

Kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilir.

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

6111 Sayılı Kanundan Yararlanarak Matrah Artırımında Bulunan Mükelleflerin Ait Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

6736 sayılı Kanuna göre matrah artırımında bulunan mükellefler, matrah artırımında bulundukları yıllara ait olup indirim konusu yapılamamış geçmiş yıl zararlarının yarısını, 2016 ve müteakip yıl karlarından mahsup edemeyeceklerdir.

GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI

G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9

6736 Sayılı Kanundan Yararlanan Mükellefler İçin Örnek

(Y) A.Ş.'nin geçmiş yıllar mali kâr/zararları beyan edildikleri dönemde aşağıdaki gibidir:

Yıllar	Mali Kâr / Zarar
2013	-200.000 Zarar
2014	-500.000 Zarar
2015	300.000 Kar
2016	600.000 Kar

Mükellef , 2012 ve 2013 yılları için 6736 Sayılı Kanun kapsamında matrah artırımında bulunmuştur.

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

6736 Sayılı Kanundan Yararlanan Mükellefler İçin Örnek

Bu durumda geçmiş yıl zararlarının mahsubu
aşağıdaki gibi olacaktır.

Mali Kar	300.000
2013 Yılı Zararı	-
2014 Yılı Zararından	400.000
Matrah	-

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

6736 Sayılı Kanundan Yararlanan Mükellefler İçin Örnek

Yıllar	İndirilebilir Zarar Kalanı
2013	-
2014	400.000

Mükellefin 2016 yılı Kurumlar Vergisi beyannamesinde indirebileceği geçmiş yıl zararı aşağıdaki gibi olacaktır.

Mali Kar	
2013 Yılı Zararı	-
2014 Yılı Zararından	-400.000
2016 MATRAH 600.000 - 200.000	400.000

**GEÇMİŞ YIL
ZARARLARI**

**G.V.K. Md. 88
K.V.K. Md. 9**

KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

BİREYSEL VE ZORUNLU OLMAYAN SİGORTALARA ÖDENEN PRİMLER

Bu hüküm sadece Gelir Vergisi mükellefleri için geçerlidir.

Beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri beyan edilecek gelirden indirilebilir.

SİGORTA
PRİMLERİ
GV.K. Md.
89/1

Eğitim Ve Sağlık Harcamaları

Bu hüküm sadece Gelir Vergisi mükellefleri için geçerlidir.

Beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması,
Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla,
mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları beyan edilecek gelirden indirilebilir.

EĞİTİM VE
SAĞLIK
HARCAMALARI
GV.K. Md.
89/2

SPONSORLUK HARCAMALARI

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10/8. Maddesinde hüküm altına alınan sponsorluk harcaması 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarıdır.

Bu kapsamda olmak şartıyla yapılan sponsorluk harcamasının amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50'si kurumlar vergisi matrahından indirilebilecektir.

Vergi borcu bulunan mükelleflerin sponsor olmaları mümkün değildir

SPONSORLUK
HARCAMALARI
K.V.K. Md.
10/1-b
G.V.K. Md.89/8

Bağış Ve Yardımların Vergi Kanunlarımızdaki Yeri

İşletmeler tarafından yapılan her türlü bağış ve yardım esasen işletmenin faaliyetini sürdürmesi ile ilgili olmadığından her halükarda K.K.E.G.'dir.

Ancak, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında sayılan bazı bağış ve yardımların belirli şartlar altında tamamının veya bir kısmının vergi matrahlarından indirilmesi kabul edilmiştir.

BAĞIŞ VE YARDIMLAR
GVK Md. 89
KVK Md. 10

Bağış Ve Yardımın Sınırı

Bağış ve yardımların ne kadarının vergi matrahından indirilebileceğine göre bağış ve yardımlar;

- Kurum kazancının % 5'i ile sınırlı bağış ve yardımlar,
- Kurum kazancının tamamı ile sınırlı bağış ve yardımlar olarak ayrılabilir.

BAĞIŞ VE YARDIMLAR
GVK Md. 89
KVK Md. 10

Yüzde 5 İle Sınırlı Bağış Ve Yardımlar

Örneğin, kurum kazancının % 5 ile sınırlı nitelikteki bir bağış türünden 100 TL bağış yapıldığını, bağışı yapan kurumun da dönem kurum kazancının 1.100 TL olduğunu varsayalım.

Bu durumda kurum kazancının % 5'i ($1.100 \times \% 5 =$) 55 TL olduğundan, yapılan bağışın 55 TL'si matrahtan indirilebilecek, kalan 45 TL'si ise matrahtan indirilemeyeceği gibi gelecek yıla da devretmeyecektir.

Yüzde 5 İle Sınırlı Bağış Ve Yardımlar Kimlere Yapılabilir

- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri,
- İl özel idareleri ve belediyeler,
- Köyler
- Kamu yararına çalışan dernekler,
- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar,
- Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlar

TAMAMI İNDİRİLEBİLECEK BAĞIŞ VE YARDIMLAR

Bu kısımda toplanan bağış ve yardımlar, bazen yardımın ne için yapıldığı, bazen yardım edilen kurumun kim olduğu, bazen yardımın ayni mi nakdi mi olduğuna göre bazen de iki kritere birden bakılarak tespit edilmiştir.

Dolayısıyla hem yapılan yardımın amacının hem de kime yapıldığının ya da nasıl yapıldığına göre yüzde yüzü indirilebilecek bağış ve yardımlar G.V. Ve K.V'nın ilgili maddelerinde tek tek sayılmıştır.

Diğer Kanunlarda Düzenlenen İndirilebilecek Bağış Ve Yardımlar

Gelir Ve Kurumlar Vergisi Kanununda belirtilmediği halde pek çok özel kanunda da vergi matrahından indirimi kabul edilen bağış ve yardımlar bulunmaktadır.

Bunlarla karşılaşıldığında ilgili kanuna bakılarak hareket edilmesi gerekir.

Ancak bütün bağış ve yardımlar, eğer kazanç varsa indirimine konu edilebilir ve sonraki yıla devredilemez.

Katma Değeri Yüksek Hizmet İhracatı

- Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle,
 - İş yeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara,
- Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan bazı hizmetlerden elde edilen kazancın %50'sinin beyan edilen kurum kazancından indirilebilir.

**Hizmet
İhracatı**
G.V.K. Md.
89/13
K.V.K.Md. 10/ğ

Katma Değeri Yüksek Hizmet İhracatı

İndirim kapsamındaki hizmetler;

- Mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmetleri.
- İlgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak verilen eğitim ve sağlık hizmetleri.

**Hizmet
İhracatı**
G.V.K. Md.
89/13
K.V.K.Md. 10/ğ

İndirim Tutarının Tespiti

Kazancın %50'si, kurumlar vergisi beyannamesinin "Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisna ve İndirimler" bölümünde gösterilmek suretiyle indirim konusu yapılabilecektir.

Diğer indirim ve istisnalar ile geçmiş yıl zararları nedeniyle indirim konusu yapılamayan tutar izleyen dönemlere devredilemeyecektir. Faaliyet sonucunun zararlı olması halinde ise indirim söz konusu olmayacaktır.

**Hizmet
İhracatı**
G.V.K. Md.
89/13
K.V.K.Md. 10/ğ

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

DÖNEM SONU İŞLEMLERİNDE ÖZELLİKLİ KONULAR

Götürü Gider Uygulaması Tanımı ve Amacı

Düzenlemenin amacı; Bazı faaliyetler nedeniyle fiilen yapıp da belgelendirilemediği için vergi matrahının tespitinde indirimi kabul edilmeyen harcamaların matrahtan indirilebilmesini sağlamaktır.

GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI

G.V.K. Md. 40
(Parantez içi hüküm)

Götürü Gider Uygulaması Hangi Faaliyet Gelirlerine Uygulanabilir?

Götürü Gider uygulaması,

- ihracat,
- Yurt dışında inşaat, onarma, montaj
- Uluslararası taşımacılık faaliyetlerinden kaynaklanan gelirlere uygulanabilir.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasında Tutar Sınırı Var mıdır?

Götürü Gider uygulaması,
Yukarıda belirtilen faaliyetlerden elde edilen hasılatın binde 5'ini geçmemek üzere yapılan belgesiz harcamanın tamamını olarak ayrılabilir.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasında Dikkat Edilecek Konular

- Harcamanın fiilen yapılmış olması,
- Harcamanın defter kayıtlarına işlenmiş olması ancak Vergi Usul Kanunu uyarınca geçerli bir belge ile tevsik edilemediği için KKEG olarak vergi matrahına ilave edilmiş olması gerekiyor.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasında Dikkat Edilecek Konular

- Götürü gider uygulamasına konu faaliyetlerin zararlar sonuçlanmış olması götürü gider hesaplanmasına engel teşkil etmemektedir.
- Bu durumda, götürü olarak hesaplanan giderler, bu zararları artırıcı bir unsur olacak ve genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılacaktır.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasında Dikkat Edilecek Konular

- Götürü gider uygulamasına esas tutarın belirlenmesinde döviz olarak elde edilen kazancın Türk Lirası karşılığının tespiti için hasılatın elde edildiği tarihteki TCMB döviz alış kuru kullanılacaktır.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasında Dikkat Edilecek Konular

İhraç kaydıyla mal tesliminde bulunanlar, götürü gider uygulamasından yararlanamaz.

Götürü gider uygulaması ve yurt dışında elde edilen hâsılatın ne şekilde belirleneceğine ilişkin açıklamalar 194 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasına İlişkin Örnek

(X) A.Ş.'nin 2016 yılı ihracat hasılatının TL karşılığı 10.000.000 TL'dir. Bu işletmenin ihracat faaliyeti nedeniyle katlandığı ancak belgelendiremediği giderler ise yıl içinde çeşitli tarihlerde olmak üzere 60.000 TL olarak defterlere kaydedilmiştir.

Mükellef yıl içinde katlandığı bu belgesiz giderleri defterlerine aşağıdaki şekilde kaydetmiştir.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasına İlişkin Örnek

----- / /2016-----

760 Hs. P/S Dağıtım Giderleri

760.01 Hs. İhracat ilgili Belgelendirilemeyen Giderler	60.000
100 Kasa Hs	60.000

Söz konusu giderlerin 10.000 TL'si vergi matrahının tespitinde beyanname üzerinde K.K.E.G. olarak matraha ilave edilmiştir.

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

Götürü Gider Uygulamasına İlişkin Örnek

*Götürü Gider hesabı aşağıdaki gibi
yapılacaktır.*

<i>İhracat Hasılatı</i>	<i>10.000.000 TL</i>
<i>%05 Götürü Gider Uygulanabilecek Tutar</i>	<i>50.000 TL</i>
<i>Fiilen Yapılan Belgesiz Gider</i>	<i>40.000 TL</i>
<i>Matrahtan İndirilebilecek Götürü Gid. Tutarı</i>	<i>40.000 TL</i>

**GÖTÜRÜ
GİDER
UYGULAMASI**

**G.V.K. Md. 40
(Parantez içi
hüküm)**

VERGİ KARŞILIKLARININ AYRILMASI

_____ 31/12/201X _____		
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIĞI	XXX	
370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIĞI		XXX
_____ 31/12/201X _____		
690 DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	XXX	
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIĞI		XXX
692 DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		XXX

VERGİ KARŞILIKLARININ AYRILMASI

_____ 31/12/201X _____			
692 DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	XXX		
590 DÖNEM NET KARI		XXX	
_____ 31/12/201X _____			
371 DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN			
VERGİ VE DİĞER YÜKÜM.	XXX		
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİLER		XXX	

“

TEŞEKKÜR EDERİM.

— *Halim BURSALI*

”